

metal

INTERNI INFORMATIVNI ČASOPIS | LETO VI | ŠTEVILKA 23 | OKTOBER 2006

Eleonora Gladež, univ. dipl. psih.

metal

INTERNE INFORMATIVNE ČASOPIS | LETO VI | ŠTEVILKA 23 | OKTOBER 2006

Na naslovnici: Jesen
Fotografija: Janko Vučko

IZ VSEBINE:

- 2 Aktualno
Spremembe v vodstvu Metala Ravne
- 3 Uvodnik
- 4 Aktualno
Novinarska konferenca Metala Ravne
- 5 Kovačnica
Strojelom kovaškega stroja saniran v rekordnem času
- 6 Trženje
Četrta konferenca trženja
- 8 Investicije
Nova kovaška ogrevalna peč
- 9 Investicije
Nov rezkalni stroj v Mehanski obdelavi Kovačnice
- 10 Projekti
Prenova informacijskega sistema v Metalu Ravne se intenzivno nadaljuje
- 10 Predstavljamo kupce
Obisk podjetja Ferlat Acciai ob otvoritvi novega skladišča jekel
- 11 Dr. Ferdinand Grešovnik se je upokojil
Priznan strokovnjak, ki je vedno pomagal s strokovnimi nasveti
- 11 Kako ravnati z negativci na delovnem mestu
Ne za negativce
- 12 Ekologija
Črna jeklarska žilindra – odpadki ali stranski proizvod?
- 14 Poslovanje
Poslovanje v obdobju 1.–8. 2006
- 15 Kadri
Zaposleni
- 16 Izobraževanje
Kdo bo prejemal ugodnosti za študij ob delu?
- 16 Tarifna priloga
Organizacijska klima in zadovoljstvo zaposlenih
- 16 Raziskava
Organizacijska klima in zadovoljstvo zaposlenih
- 18 Anketa
Početniško delo: pomoč zaposlenim, priložnost mladih za zasluge in učenje
- 19 Vtiči
Prvi dan v službi
- 19 Varnost in zdravje pri delu
Varen začetek
- 21 Donacije
Lep zaključek 11. šole šale
- 22 Odprto državno prvenstvo v plavanju – julij 2006
Zahvala generalnemu pokrovitelju
- 23 Serpa
Druženje s poslovnimi partnerji
- 24 Druženje
Piknik jeklarjev
- 24 Predstavljamo sodelavca
Janez Stočko: "Vedno izberem bolj strmo pot"
- 26 Prosti čas
Pohod jeklarjev na Črni vrh na Pohorju (1543 m)
- 28 Prosti čas
Planinarjenje po Bolgariji, Grčiji in Makedoniji
- 32 Razvedrilo
Nagradna križanka

Izdaja: METAL RAVNE, d. o. o.
član skupine SIJ – Slovenske industrije jekla, d. d.
Uredniški odbor: Andreja Čibron - Kodrin, Eleonora Gladež, Andrej Gradišnik, Gabi Urnaut, Andreja Krajnc
Jezikovni pregled: Andreja Čibron - Kodrin
Produkcija: © crashgroup.net
Tisk: ZIP center, d. o. o.
Uredništvo: Koroška cesta 14, 2390 Ravne na Kor., T.: 02 87 07 236
Naklada: 1400 izvodov
Časopis dobijo zaposleni v podjetju Metal Ravne brezplačno.

Predloge, pobude in vprašanja pošljite na naslov uredništva.

SPREMEMBE V VODSTVU METALA RAVNE d. o. o.

1. septembra 2006 se je spremenila in kadrovsko okrepila organizacija posloводства Metala Ravne, d. o. o. Glavni direktor mag. Darko Mikec je ob svoji dosednji funkciji postal tudi član uprave SIJ – Slovenske

industrije jekla, d. d., in s tem okrepil vezi med koncernom SIJ, d. d., in družbo Metal Ravne, d. o. o.

Dodatno moč pa je podjetje pridobilo z zaposlitvijo mag. Petra Puhana kot člana posloводства za področje financ, ekonomike, kontrolinga in informatike.

Peter Puhani, magister organizacijskih ved, je svojo poklicno pot začel kot gradbeni tehnik, jo nadaljeval kot gradbeni inženir in univerzitetni diplomirani ekonomist. Izkušnje si je tako pridobil v gradbeništvu, storitvenih dejavnostih, industriji in nazadnje na Ministrstvu za gospodarstvo kot generalni direktor Direktorata za notranji trg. Delo koncerna SIJ, d. d., je zadnji dve leti spremljal kot član nadzornega sveta SIJ.

Veseli smo, da se nam je mag. Peter Puhani pridružil. Verjamemo, da bo po svojih najboljših močeh prispeval in naredil vse, da bo Metal Ravne, d. o. o., tudi v prihodnje uspešno podjetje. Želimo, da bi se med nami počutil dobro.

UVODNIK

Spoštovani sodelavci in cenjene sodelavke,

obdobje počitnic in letnih remontov je za nami in vstopili smo v jesenske mesece, ki bodo letos zelo naporni in pestri za vse nas. Pred nami so meseci, ki so ključnega pomena za izpolnitev poslovnih ciljev letošnjega leta na proizvodnem in prodajnem področju. V letošnjem letu načrtujemo dobiček 2,1 milijarde tolarjev, kar je glede na višje stroške energije in tržne razmere dober poslovni rezultat in je, upoštevajoč stanje naročil, tudi realno dosegljiv.

Poleg operativnih aktivnosti se intenzivno pripravljajo strateški razvojni dokumenti. Do sredine oktobra bo izdelana srednjeročna strategija razvoja podjetja Metal Ravne v obdobju 2006–2012, tečejo pa tudi aktivnosti za pripravo Gospodarskega načrta za leto 2007. V pripravo dokumentov se je dejavno vključil nov član posloводства gospod Peter Puhani, ki je s 1. septembrom okreplil posloводство in je odgovoren za področje financ, računovodstva in informatike.

Sredi junija smo ponovno spoznali, kako nevarna za poslovanje je lahko zastarela proizvodna oprema, saj smo imeli veliko okvaro na kovaškem stroju in po prvih ocenah je grozil osem mesečni izpad proizvodnje. Vzdrževalcem Metala Ravne, sodelavcem Serpe in avstrijskemu podjetju GFM gre velika zahvala za njihovo izjemno požrtvovalnost in napor. Okvaro so odpravili v rekordnih dveh mesecih in pol ter v začetku septembra spravili stroj v obratovanje.

Vlaganja v tehnološko posodobitev so nujna, zato so investicije ena ključnih funkcij v podjetju. Lani so bile v ospredju male in srednje velike investicije, s katerimi smo odpravili ozka grla v proizvodnji, povečali produktivnost in zmanjšali porabo energije. Veseli smo podpore skupščine podjetja Metal Ravne in nadzornega sveta Slovenske industrije jekla, ki sta julija odobrila strateški investiciji: novo kovačnico težkih odkovkov in prenovo valjarne gredic. Obe investiciji skupaj predstavljata največjo naložbo v zadnjih tridesetih letih. Takoj po odobritvi investicij so stekle projektne aktivnosti, ki morajo biti izpeljane v okviru terminskih planov in predvidenih sredstev.

Konec septembra je bil objavljen javni razpis za prodajo 55-odstotnega deleža holdinga Slovenska industrija jekla in konec novembra bo že znano, kdo bo oddal ponudbo za nakup večinskega lastniškega deleža. Glede na obljube slovenske vlade in odgovornih za privatizacijo verjamem, da višina kupnine ne bo odločilna za izbiro strateškega partnerja, temveč se bo iskal takšen partner, ki bo jamčil nadaljnji razvoj slovenskega jeklarstva.

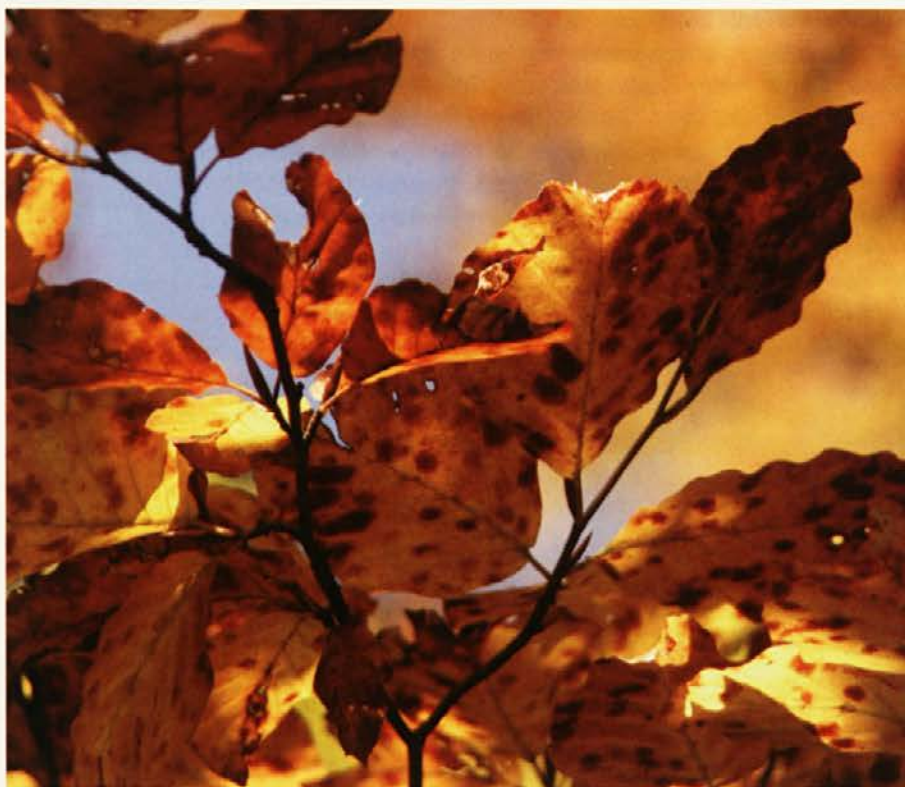

foto: Tama Jeseničnik

Darko Mikec

Mag. Darko Mikec
glavni direktor

V prvih osmih mesecih letošnjega leta smo uspeli izpolniti zastavljene cilje in verjamem, da se bomo, z dobrim delom v mesecih, ki so pred nami, lahko skupaj veselili ob koncu leta.

Anja Potočnik, univ. dipl. komun., pomočnica uprave za odnose z javnostmi v SIJ – Slovenski industriji jekla

NOVINARSKA KONFERENCA METALA RAVNE

V Metalu Ravne smo 20. julija 2006 na novinarski konferenci predstavili polletne rezultate poslovanja in odobreni naložbi v novo kovačnico težkih odkovkov in v prenovaljarne gredic v skupni vrednosti 47 milijonov evrov, okronani s slavnostnim podpisom pogodb po konferenci, ter napovedali posodobitev ulivališča v jeklarni.

foto: Stanislav Mravljak

Potrební sta vizija in odločenost ter ...

Metal Ravne ima vizijo in odločenost, potrebno za izvedbo tako pomembnih in zahtevnih projektov, kot je največji investicijski cikel v zadnjih tridesetih letih, je poudaril predsednik uprave SIJ – Slovenske industrije jekla Tibor Šimonka. Ne gre le za projekte, ki bodo povečali tonažo, ampak bodo ravnski jeklarni omogočili proizvodnjo še kakovostnejših specialnih jekel in s tem večjo konkurenčnost.

Smiselnost naložbe pred bližajočo se privatizacijo je Šimonka upravičil s trditvijo, da dobri in premišljeno izbrani projekti povečujejo vrednost Metala Ravne in celotne skupine SIJ. Po potrditvi uprave SIJ sta bili investiciji predlagani v sprejem nadzornemu svetu SIJ, ki je s potrditvijo dal priznanje snovalcem projektov. Pomembno je tudi razumevanje lastnika – države, da razpoložljivih denarnih sredstev iz dobička ne odteguje v obliki dividend, temveč se zaveda, da je za obstoj družbe v konkurenčni bitki na trgu pomemben tehnološki razvoj.

... dobri rezultati ...

Dobre polletne rezultate poslovanja podjetja je predstavil direktor mag. Darko Mikec. V Metalu Ravne smo odlili 58.085 ton jekla, izdelali 39.712 ton končnih izdelkov ter jih prodali 39.130 ton za 74 milijonov evrov. Prav dobri rezultati omogočajo začetek novega investicijskega cikla, je pojasnil mag. Mikec in dodal: "Lani smo

vlagali v manjše in srednje velike projekte, s katerimi smo želeli zmanjšati ozka grla v proizvodnji, povečati produktivnost in odpraviti zaostanke pri naročilih, znižati porabo energije in izboljšati zanesljivost obratovanja." V posodobitev proizvodnje smo v letu 2005 investirali 7 milijonov evrov in hkrati proučevali številne različice investicijskih projektov.

... za nove investicije – zelena luč za kovačnico težkih odkovkov in prenovaljarne gredic.

Nov proizvodni obrat kovačnice težkih odkovkov bo v hali nekdanje jeklarne. Sodobno in povsem avtomatizirano 4000-tonsko stiskalnico bo dobavilo nemško podjetje SMS Meer. Nova naprava bo omogočila izkoristek zmogljivosti jeklarne – približno 140.000 ton odlitega jekla – in s tem kar najmanjše fiksne stroške poslovanja. Pričakuje se povečanje kovanih izdelkov za 25.000 ton. Nova stiskalnica bo omogočala kovanje tudi do 45-tonskih ingotov (zdaj se kujejo največ 24-tonski) in tako bo lahko končni odkovek težak tudi do 35 ton. Pričakuje se povečana prodaja končnih izdelkov s sedanjih 75.000 ton na 90.000 na leto. Cilji 28,9 milijona evrov vredne naložbe, ki bo končana do decembra 2009, so postavitve sodobne avtomatizirane kovačnice, optimiziranje tehnologije kovanja, logistike proizvodnje in organizacije dela ter povečanje letne prodaje za 42 milijonov evrov.

Prenova valjarne gredic bo omogočila razširitev proizvodnega programa – valjanje širših ploščatih profilov in gredic – in s tem večjo konkurenčnost. Naložba bo omogočila tudi valjanje težjih ulitkov. Poslovodstvo ocenjuje, da se bo prodaja ploščatih profilov povečala za 3.200 ton na leto. Investicija v skupni vrednosti 18,4 milijona evrov bo potekala v dveh delih in bo predvidoma zaključena leta 2008. Njen cilj je zagotoviti boljše tehnološke parametre valjanja, omogočiti izdelavo tržno zanimivih daljših izdelkov, večjo kontrolo in boljši design.

Novinarsko konferenco smo zaključili s slavnostnim podpisom pogodb s tujimi partnerji.

foto: Stanislav Mravljak

STROJELOM KOVAŠKEGA STROJA SANIRAN V REKORDNEM ČASU

V za kovačnico konjunktornem obdobju, ko se proizvodnja šibi pod težo sprejetih naročil in kupci nestrno čakajo na naročene izdelke, si nismo upali pomisliti, kaj bi se zgodilo, če bi kateri izmed močno obremenjenih preoblikovalnih agregatov odpovedal. Kot se rado primeri, se je zgodilo prav to. Junija je prišlo do večje okvare kovaškega stroja GFM SX 40, ki mesečno proizvede približno 900 t gotovih izdelkov za prodajo in dodatno 200 t polproizvodov za valjarno.

Kako je do nezaželenih dogodkov prišlo, o črnih napovedih in o, v danih razmerah, dobrem razpletu pa si pogledimo v nadaljevanju.

20. junija 2006 so pri delu na kovaškem stroju opazili, da odkovki ne ustrezajo v programu predvidenim dimenzijam, istočasno pa je ključavničar vzdrževalec pri preventivnem pregledu našel zamašen filter mazalnega olja in pri menjavi vložka opazil opilke bronze. Proizvodnja je bila nemudoma prekinjena in naslednjega dne sta se pričeli demontaža strojnih delov in razstavitev stroja. Po defektaži je bila slika resnično zaskrbljujoča. Uničeni so bili: trije drsniki, ekscentrični osi, šestnajst ležajnih puš, pritisna plošča, dvaintrideset vijakov in trije dušilci. Poškodovani pa so bili: ekscentrični osi, drsnik in kolenasta gred. 28. junija 2006 smo se v podjetju GFM, ki je stroj proizvedlo, dogovarjali o dobavi potrebnih nadomestnih delov in ponovnem zagonu kovaškega stroja. Z njihove strani ponujeni dobavni rok devet mesecev za nas ni bil sprejemljiv. Po

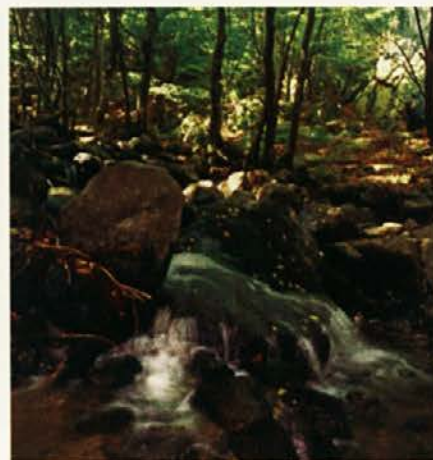
fot. Ananja Čaron - Kodrin

dolgotrajnem iskanju rešitev smo jim predlagali, da bi v Metalu Ravne iz svojega jekla skovali ključne dele (tri drsnike in dve ekscentrični gredi), odkovke mehansko obdelali v Serpi in jih v podjetje GFM dostavili na končno obdelavo. Preštevali smo dneve in skrajševali končni termin in na papirju prišli do zaključka, da bi ob idealnem razpletu kovaški stroj lahko spet obratoval konec 36. tedna (do 8. septembra 2006). Na papirju smo tako čas zastoja skrajšali z dobrih devet mesecev na manj kot 2,5 meseca. Toda, ali je to mogoče tudi v praksi?

Obljubljeni odkovki so bili skovani, termično obdelani in v Serpi mehansko obdelani v neverjetnih 19 dneh.

Ko so bili polizdelki predani podjetju GFM, smo lahko samo stiskali pesti, da bodo tudi oni upoštevali, resnici na ljubo, kar malo izsiljene roke. Med čakanjem so naši vzdrževalci opravili še kup drugih del na kovaškem stroju. 29. avgusta 2006 so nam s tridnevno zamudo iz podjetja GFM dostavili končno obdelane rezervne dele. Na predlog, da se zaradi zamude tudi

končni termin zagona kovaškega stroja prestavi, smo v poslovodstvu ob bolj šibkih argumentih vztrajali, da na to ne pristajamo. In prizadevni ključavničarji strojnega vzdrževanja kovačnice so, ob pomoči elektro vzdrževanja Metala Ravne, začeli loviti zastavljeni rok. 7. septembra 2006 ob 8. uri zjutraj, en dan pred načrtovanim zagonom, je bil kovaški stroj pripravljen za obratovanje. Bravo! Veliko je zadovoljstvo ob misli, kaj vse zmorejo in znajo naši sodelavci.

ČETRTO KONFERENCA TRŽENJA

Skupinska fotografija vseh udeležencev 4. zunanjetrgovinske konference

Metal Ravne je 15. in 16. septembra 2006 v Portorožu organiziral svojo četrto konferenco trženja, katere število udeležencev se iz leta v leto povečuje in ki je zelo pomemben dogodek za Metal Ravne.

Poleg predstavnikov Metala Ravne so se konference udeležili še predstavniki hčerinskih družb luenna in Kopo International, podjetja Kovintrade, ki trži izdelke Metala Ravne na tržiščih Češke, Poljske, Slovaške, Madžarske, Rusije,

Romunije ter Bolgarije, in agenti oziroma zastopniki Metala Ravne iz različnih držav – Italije, Švice, Švedske, Norveške, Turčije in Brazilije. V uvodu je glavni direktor mag. Darko Mikec predstavil poslovanje Metala Ravne in načrtovane ter že izvedene investicije. V nadaljevanju je Majda Vogel predstavila gibanja in pričakovanja na trgu surovin, mag. Tatjana Večko Pirtovšek pa službo Metalurške raziskave in razvoj ter vizijo razvoja te službe.

Sledil je prispevek dr. Boštjana Taljata o vlogi in organizaciji Ravne Steel Centra, ki poleg prodaje jekla slovenskim orodjarjem nudi tudi storitev toplotne in mehanske obdelave. Zelo zanimivo je bilo predavanje

Maria Kranjaca o pravnih posledicah podpisa Pisma o nameri v ZDA. Predavatelj je partner v odvetniški pisarni Lazare Potter Giacovas and Kranjac LLP in je odvetnik našega podjetja Kopo International v New Yorku.

Tržno situacijo in napovedi za leto 2007 za posamezne trge, kjer tržijo izdelke Metala Ravne, pa so podrobno predstavili predstavniki hčerinskih družb, podjetja Kovintrade ter agenti in zastopniki. Termin konference je izbran v septembru zato, ker so informacije o dogajanjih na posameznih trgih in pričakovanih gibanjih na trgu jeklenih proizvodov zelo pomembne za pripravo gospodarskega načrta Metala Ravne.

Ramis Öztürk, agent Metala Ravne v Turčiji

Edy Luzzi, agent Metala Ravne v Švici, skupaj z direktorjem Prodaje Stankom Triglavom

fot. Andreja Krajnc

Pozdrav glavnega direktorja mag. Darka Mikca

fot. Andreja Krajnc

Dr. Boštjan Taljat, direktor podjetja Ravne Steel Center, d.o.o.

fot. Andreja Krajnc

Alenka Ruter, direktorica Metalovega hčerinskega podjetja v Avstriji

fot. Andreja Krajnc

Rick Rotter, agent Metala Ravne v Združenih državah Amerike

fot. Andreja Krajnc

Janko Kotnik, direktor podjetja Kovinotrada Praga

fot. Andreja Krajnc

Marco Colombo, agent Metala Ravne v Italiji

Zdravko Mlakar, dipl. inž. metal. in mater.,
direktor Kovačnice

NOVA KOVAŠKA OGREVNNA PEČ

Skladno z rastjo proizvodnje v Kovačnici se kažejo tudi potrebe po dodatnih ogrevnih zmogljivostih, zato smo se odločili za nabavo še ene nove kovaške ogrevne peči. Pogodbo z dobaviteljem (avstrijsko podjetje MAERZ) smo podpisali lani konec decembra. V začetku junija letos smo na temeljih, ki jih je v zelo kratkem roku postavilo podjetje IGEM, že začeli z montažo peči. Zadnji teden julija smo pričeli s kovanjem materiala, ki je bil ogret v tej novi kovaški ogrevni peči št. 12, kot jo kovači imenujemo.

Glavne značilnosti peči:

■ zmogljivost peči	100 ton
■ hitrost ogrevanja	70 °C/h
■ temperaturno območje	400 °C do 1300 °C
■ toleranca temperature	± 10 °C
■ število gorilcev	10 (rekuperatorski)
■ število ogrevnih con	3
■ uporabna dimenzija peči:	dolžina 5500 mm
	širina 3000 mm
	višina 2200 mm

Peč je namenjena za ogrevanje vložka za kovanje in za visokotemperaturno homogenizacijo. Od peči, ki smo jo nabavili pred tremi leti, se razlikuje v tem, da ima za tretjino večjo instalirano moč ogrevanja (500 Nm³ plina/h). Je ena najsodobnejših kovaških ogrevnih peči. Če primerjamo specifično porabo plina z drugimi pečmi, lahko zaključimo, da je le-ta za več kot polovico ugodnejša. Seveda ni treba posebej poudarjati, da je peč računalniško vodena. Lahko pa povemo, da je tudi daljinsko vodena.

Vrednost celotne investicije je bila 800.000 EUR.

foto: Andreja Krajnc

Sergio Natel Consolin, agent Metala Ravne v Braziliji, skupaj z glavnim direktorjem mag. Darkom Mikcem

foto: Andreja Krajnc

Thomas Larsson in Ronny Norberg – Eurosteel, Švedska, Jorn Brynildsen – Eurosteel Moss, Norveška – predstavniki Metala Ravne na Švedskem in Norveškem

foto: Andreja Krajnc

Mario Kranjac, odvetnik podjetja Kopo International

Nova ogrevna peč je ena najsodobnejših.

foto: Andreja Čibren - Kodrin

NOV REZKALNI STROJ V MEHANSKI OBDELAVI KOVAČNICE

Zaradi vse večjega povpraševanja po širokih ploščatih profilih v Metalu Ravne smo se odločili za nakup visokoproduktivnega rezkalnega stroja.

Z montažo stroja smo začeli v začetku avgusta 2006, poskusna proizvodnja pa je stekla sredi istega meseca.

Stroj je dvovretenski, z numeričnim krmiljenjem. Proizvajalec je nemško podjetje Kekeisen, ki ima odlične reference pri naši konkurenci.

Tehnične karakteristike stroja:

- CNC-krmiljenje Heidenhain TNC 426
- moč vreten: 2 x 40 kW
- moč mize: 20 kW
- dimenzije mize: 600 x 5000 mm
- vzdolžni pomik (x-os): 4500 mm
- prečni pomik (y-os): 2 x 360 mm
- dovoljena obremenitev mize: 8000 kg

Stroj nam omogoča rezkanje ploščatih profilov do širine 700 mm, višine 360 mm in dolžine 4500 mm.

Pričakovana produktivnost stroja je bistveno večja od obstoječih rezkalnih strojev v naši Mehanski obdelavi.

Za doseganje večje produktivnosti bomo nabavili ustrezno vpenjalno napravo, ki bo omogočala istočasno rezkanje več ploščatih profilov, zloženih drug nad drugim.

Naši rezkalci so se hitro priučili za delo na tem stroju in so z njegovim delovanjem zelo zadovoljni.

S postavitvijo omenjenega stroja nekako zaokrožujemo podobo Mehanske obdelave Kovačnice. Ostalo nam je še nekaj dela z ureditvijo hale (dokončanje tlakov, ogrevanja, barvanje konstrukcije ...).

Že sedaj lahko rečem, da smo kovači z delom in izgledom naše Mehanske obdelave zadovoljni.

foto: Andreja Čaron - Kodrin

Rezkalni stroj se odlikuje po visoki produktivnosti.

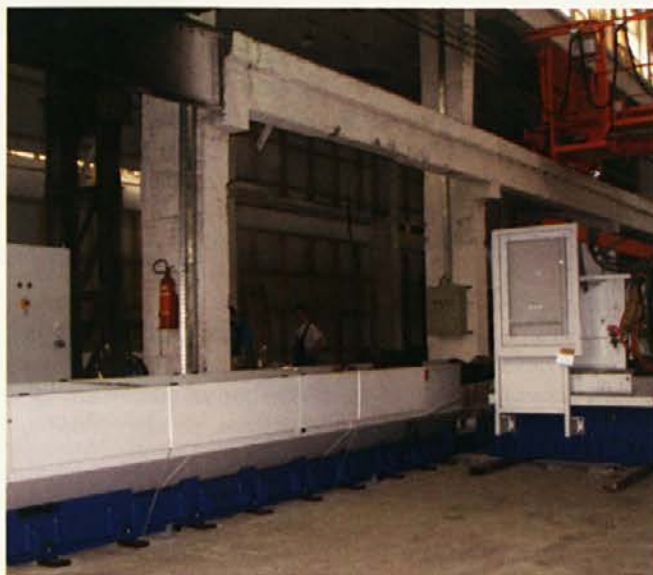

foto: Andreja Čaron - Kodrin

Novi stroj zaokrožuje podobo Mehanske obdelave.

foto: Andreja Čaron - Kodrin

Rezkalci so se hitro priučili za delo na novem stroju.

Alojz Buhvald, univ. dipl. inž. metal. in mater.

Milan Gradišnik, univ. dipl. inž. metal. in mater.

PRENOVA INFORMACIJSKEGA SISTEMA V METALU RAVNE SE INTENZIVNO NADALJUJE

V Metalu Ravne pospešeno nadaljujemo s prenovo informacijskega sistema.

Z novim informacijskim sistemom so se uporabniki v določenih delih podjetja že zelo podrobno seznanili. Predvsem v prodaji, kjer ga uporabljajo dobre tri mesece in jim je postal že domač. Prav pri izdelavi modula Prodaja smo tako informatiki kot tudi uporabniki pridobili bogate izkušnje, ki nam bodo v pomoč pri nadaljnjem razvoju. Ključna točka vsakega informacijskega sistema je vnos naročila, ki je lahko zelo podrobno dodelan ali pa je bolj splošen. Pri izgradnji Metalisa II smo se odločili, da bomo vnos naročila zelo podrobno obdelali in s tem pridobili natančne podatke, ki jih potrebujemo pri pripravi naročila za proizvodnjo. Zaradi tega je postopek vnosa naročila bolj kompleksen in zahteven. Moram poudariti, da smo prenovi informacijskega sistema v oddelku Prodaja in ponudbenem oddelku vzeli zelo resno in smo tako hitro prišli do uporabnega izdelka. V nadaljevanju prenove trenutno poteka največ aktivnosti pri pripravi modulov za obdelavo naročila v proizvodnji, planiranju in kakovosti. Tudi v teh delih informacijskega sistema bomo vzpostavili nov koncept, ki bo precej drugačen od obstoječega. Predvsem s planiranjem želimo doseči, da bomo že v fazi potrditve naročila za proizvodnjo naročilo uvrstili v plane določenih obratov in agregatov in bo tako naročilo samo čakalo na proženje proizvodnje.

Vzporedno z izgradnjo glavnega dela informacijskega sistema, ki bo zajel proces od naročila do odpreme, pa smo pričeli z aktivnostmi tudi na drugih področjih. Skupaj s podjetjem AIOSS bomo pripravili celotno strategijo informatike, ki ji bomo sledili v naslednjih letih. Tako se bomo z več projekti dotaknili vseh področij, ki jih mora pokrivati informatika. S projektom Metal.PROC bomo zgradili jasno strategijo na področju obvladovanja procesnih informacijskih rešitev, s projektom Metal.OS bomo pripravili načrt osnovnih informacijskih strojnih virov, s projektom Metal.NET bomo obvladovali računalniško komunikacijsko omrežje, s projektom Metal.BS pa bomo uvedli standard za obvladovanje informacijske varnosti. Zelo zahteven in obsežen bo projekt Metal.PIS, s katerim bomo izdelali osnovno arhitekturo poslovnega informacijskega sistema, izbrali tehnične usmeritve, zagotovili človeške vire in ocenili tako terminsko kot finančno plat izgradnje v prihodnost usmerjene rešitve. Pri tem projektu bomo hitro prišli do dileme, ali na področju poslovnega informacijskega sistema nadaljevati z lastnim razvojem ali pa uvesti eno od standardnih rešitev na tem področju.

S temi zelo obsežnimi aktivnostmi bomo dobili funkcionalen, zanesljiv, uporaben in učinkovit integralni informacijski sistem.

OTVORITEV NOVEGA SKLADIŠČA

foto: arhiv podjetja Metal Ravne

Predstavniki Metala Ravne med gosti na svečanosti

8. septembra 2006 smo kot dobavitelji orodnih jekel podjetja Ferlat Acciai prisostvovali odprtju njihovega novega skladišča v Vicenci.

Ferlat Acciai je eden največjih distributerjev raznih vrst jekel za severno Italijo in je hčerinska družba podjetja Valbruna iz Vicence v lasti družine Amenduni, katere glavni proizvodni program so paličasta nerjavna jekla. Kot prodajno skladišče poleg teh jekel tržijo nerjavno pločevino, orodna in specialna jekla, konstrukcijska jekla, jekla za plastiko in hitroreznna jekla.

Z otvoritvijo novega skladišča so združili dve podjetji za distribucijo jekel – to sta Ferlat Acciai in bivši Valinox. Nastal je nov center za prodajo jekel, ki ga imenujejo kar "Butik jekel", saj je njihova ponudba resnično vredna tega imena. Skladišče se razprostira na 40.000 m² površine, od teh je 18.000 m² pokritih površin. Na zalogi imajo od 10.000 do 14.000 ton jekel, letna prodaja pa je okrog 15.000 ton. Večina teh jekel je konfekcioniranih, kar pomeni, da jih pripravijo na željo kupca glede na količino, dimenzijo, obliko, stanje površine in jih v 24 do 72 urah dostavijo na dvorišče h končnemu porabniku.

Skoraj celotno količino nabavljenih orodnih in specialnih jekel kupuje Ferlat Acciai v Metalu Ravne. Sodelovanje se je začelo pred dobrimi osmimi leti in je po sramežljivih začetkih zrastle leta 2005 na dobrih 3500 ton. S tem je Ferlat Acciai postal eden večjih kupcev Metala Ravne, ne samo v Italiji, ampak na celotnem svetovnem trgu, ki ga trenutno pokriva.

Prav zaradi velikega potenciala podjetja Ferlat Acciai pa je pritisk konkurence, predvsem azijskih proizvajalcev orodnih jekel, velik in stalen, saj le-ti vidijo v pridobitvi njegovih naročil, veliko priložnost prodora na evropsko tržišče. Kljub nižjim cenam, ki jih ponujajo, smo uspeli zadržati svoj delež predvsem iz dveh razlogov. Prvi je nedvomno kakovost jekel Metala Ravne, ki so si z leti ustvarila ugled najboljših v svetu, drugi pa je zanesljivost dobav in strokovni servis, ki ga nudimo.

Po besedah direktorja Renata Viviana je k uspešnosti podjetja Ferlat Acciai veliko pripomoglo jeklo iz Metala Ravne, saj s svojo kakovostjo zagotavlja odličnost končnega izdelka in s tem zadovoljstvo kupcev, ki želijo več kot le jeklo.

Mag. Tatjana Večko Pirtovšek

PRIZNAN STROKOVNJAK, KI JE VEDNO POMAGAL S STROKOVNIMI NASVETI

Dr. Ferdinand Grešovnik je bil moj mentor, sodelavec in vodja skoraj dvajset let. Ko sem prvič prestopila prag OTK-ja in prinesla pokazat svojo diplomsko nalogo, me je sprejel redkobeseden, resen gospod, ki je skrbno pregledal moje delo. Menim, da ga je dobro ocenil, saj sem zaposlitev dobila v službi Metalurške raziskave in razvoj, katere vodja je bil.

Ob odhodu v zaslužen pokoj se mu želim v svojem in v imenu sodelavcev zahvaliti za vse znanje, nasvete in mentorstvo, ki ga je podarjal svojim najožjim sodelavcem in tudi vsem ostalim na območju Železarn Ravne. Nanj so se s strokovnimi vprašanji obračali tudi ljudje iz drugih delovnih okolij, saj pomoči nikomur ni odklonil, temveč ga vsi poznamo kot človeka, ki najde odgovor takorekoč na vsako tehnično vprašanje. Je priznan strokovnjak v slovenskem in širšem merilu. Zato bi rada predstavila njegovo bogato življenjsko pot in pomen njegovega dela za naše podjetje. Za pomoč sem poprosila njegovo ženo Marijo, ki mi je razkrila nekatere podrobnosti iz njegovega življenja.

Dr. Ferdinand Grešovnik izhaja iz revne enostarševske družine iz Črneč. Na otroštvo ima boleče spomine, saj je odrasčal brez očeta v revščini, mati pa se je morala zelo truditi, da so otroci lahko hodili v šolo in da jim ni bilo treba iti za pastirje, kot so ji svetovali sosedje in sorodniki. Kljub vsem neprijetnostim, ki jih je moral prenašati od okolice, pa je bil, morda ravno zato, zelo dober učenec. Nižjo in srednjo gimnazijo je obiskoval na Ravnah na Koroškem in jo leta 1964 zaključil z maturitetno nalogo z naslovom "Nekaj o principih matematike", kar kaže na to, da se je bolj nagibal k študiju matematike. Tisto leto pa je Železarna Ravne razpisala štipendijo za študij tehniške fizike. Prijavil se je na razpis in štipendijo zaradi odličnega uspeha tudi dobil.

Študij tehniške fizike je pričel jeseni leta 1964 na Fakulteti za fiziko v Ljubljani in diplomiral na II. stopnji 21. maja 1968. V diplomski nalogi je pod mentorstvom prof. dr. Antona Moljka obravnaval brezodzivno resonančno absorpcijo žarkov gama

Dr. Ferdinand Grešovnik v krogu svojih sodelavcev

(Mössbauerjev pojav) v lantanovih in neodimovih feritih. Že 1. oktobra 1968 pa se je zaposlil kot pripravnik v Železarni Ravne v raziskovalnem oddelku TKR. V tem času se je ukvarjal z visokotemperaturno mikroskopijo, ki je bila takrat zelo popularna.

Marca 1969 je šel na služenje vojaškega roka v Zadar v šolo rezervnih oficirjev za protiletalsko obrambo. Po končani šoli, ki je trajala pet mesecev, je preostali del vojaščine poučeval matematiko gojence vojaške akademije protizračne obrambe. Februarja 1970 se je zopet zaposlil v Železarni Ravne. Po končanem pripravništvu je najprej delal kot raziskovalec – fizik v raziskovalnem oddelku TKR, nato pa v novonastali Službi za razvoj. Že med služenjem vojaščine je prevajal tehnično dokumentacijo za novi dilatometer ADAMEL. Po prihodu iz vojske pa je to aparaturo uvedel v redno delo. V jeseni 1970 se je na pobudo prof. dr. Antona Moljka vpisal na podiplomski študij fizike snovi in ga končal z magisterijem junija 1972. Doktoriral je februarja 1974 z doktorsko disertacijo s področja rentgenske strukturne analize vzmetnih jekel. Leta 1971 je bil namreč v raziskovalnem oddelku nabavljen rentgenski difraktometer SIEMENS, s čimer so se razširile možnosti raziskovalno-razvojnega dela v železarni. Do leta 1984, ko je postal vodja Službe za

razvoj metalurške tehnologije izdelkov in raziskav, je bil zaposlen kot znanstveni sodelavec. Delo vodje je opravljal en štiriletni mandat, nato pa je bil svetovalec posloводства. Po preoblikovanju Železarn Ravne v več podjetij je postal vodja Metalurških raziskav in razvoja v Metalu Ravne, in to delo je opravljal vse do upokojitve v letošnjem letu.

Glede na potrebe proizvodnega programa je uvedel več merilnih metod v redno delo kontrole in razvoja: merjenje gostote jekel, določevanje magnetnih lastnosti, termično analizo za določevanje intervalov strjevanja jekel itd. Znanje na teh področjih je prenašal na sodelavce. V proizvodni program Metala Ravne je uvedel številna nova jekla. Ob redni zaposlitvi v Železarni Ravne in Metalu Ravne se je honorarno ukvarjal tudi s pedagoško dejavnostjo, za kar se je posebej usposobil z dodatno pedagoško izobrazbo. Poučeval je matematiko na poklicni šoli na Ravnah, matematiko in fiziko na srednji tehnični šoli metalurške in strojne smeri za mladino in odrasle ter fiziko na gimnaziji Ravne. Ko se je pedagoška akademija v Mariboru preoblikovala v fakulteto, so ga povabili za predavatelja. Vlogo za habilitacijo je vložil na Pedagoški fakulteti v Mariboru, za kar pa so hitro izvedeli profesorji na ljubljanski fakulteti ter zahtevali, da se to uredi pri njih. Tako je bil oktobra 1986 na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani

habilitiran za docenta za področje fizike. Na Pedagoški fakulteti v Mariboru je predaval predmet matematična fizika, predmet fizikalne osnove računalništva in vodil fizikalni praktikum. Nekaj izmed prvih študentov na tej fakulteti je diplomiralo pod njegovim mentorstvom. Na Ravnah in v Štorah je predaval fiziko izrednim študentom I. stopnje metalurgije. Pisal je tudi strokovne in znanstvene članke in jih objavjal v domačih in tujih revijah ter tako promoviral naše podjetje. Sodeloval je na raznih kongresih, vodil je številne raziskovalne projekte in bil vsa leta vodja Metalove raziskovalne skupine, registrirane pri Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Republike Slovenije. Njegova bibliografija obsega 50 znanstvenih in strokovnih prispevkov.

Vedno je jemal svoje delo zelo resno in odgovorno in si delal skrb. Tudi svoj zadnji dan v službi je preživel delovno in odgovarjal na razna vprašanja sodelavcev. Verjetno se še ne zavedamo dovolj, kolikšne so njegove zasluge za obstoj Metala Ravne v težkih časih po razpadu Železarne Ravne na več podjetij in v obdobju po osamosvojitvi Slovenije ter za dvig Metala Ravne med svetovno elito proizvajalcev orodnih jekel. Vsi, ki se kakorkoli ukvarjamo z razvojem v Metalu Ravne, se bomo morali zelo potruditi in s tesnim medsebojnim sodelovanjem nadaljevati njegovo delo.

V njegovem življenju je nekaj oseb, ki so usmerile njegovo življenjsko pot, na katere ima lepe spomine in jim je še posebej hvaležen. To so: profesorica slovenščine in latinščine Marjana Andrić, ki ga je vzpodbudila, da je naredil izpit iz latinščine in se lahko vpisal v klasični oddelek gimnazije, dr. Jože Lep, pri katerem je delal maturitetno nalogo, prof. dr. Kuščer in prof. dr. Anton Moljk, pod mentorstvom katerega je končal dodiplomski in podiplomski študij.

Zelo pomembno mu je družinsko življenje in sožitje z naravo. Ob vseh službenih dejavnostih je vedno našel čas tudi za "kmetovanje in vrtnarjenje ter svoj traktor", da si je tako odpočil in nabiral moči za zahtevno delo v službi. Zato mu je tudi sedaj, ko je v pokoju, vsak dan prekratek, toliko ima postoriti okoli hiše. Razveseljuje ga tudi vnuček. Je zdrav in polno uživa zaslužen pokoj. Kadar ga po telefonu pokličem za kakšen nasvet, imam občutek, da je vprašanja kar vesel, in vem, da mu nikoli ne bo vseeno, kaj se dogaja z Metalom Ravne. Vem, da nam želi vse najboljše in veliko uspehov pri delu. Verjamem tudi, da nam bo z nasveti še dolgo pripravljen pomagati.

Vsi nekdanji sodelavci in zaposleni v Metalu Ravne mu želimo veliko zdravja in veselja v krogu njegove družine in prijateljev in ga vabimo, da nas še kaj pride pogledat.

NE ZA NEGATIVCE!

"Ne prenašam negativnih ljudi. Ne prenašam jamračev. Ne morem se družiti z ljudmi, ki se podcenjujejo. Treba je postaviti meje in preprečiti vsiljivcem in negativcem, da bi vstopali v naše življenje," pravi ameriška pevka Judy Collins. Lahko ji pritrdimo ali tudi ne, dejstvo pa je, da se ljudem, polnim negativizma, na delovnem mestu ne moremo izogniti. Kadrovske strokovnjaki ločijo med občasnimi in kroničnimi negativci.

Seveda vsi kdaj vstanemo z levo nogo, in tisti dan vidimo svet okrog nas z zatemnjenimi očali. Malokdo se lahko pohvali, da ne spada v skupino občasnih negativcev. Ko smo v tej vlogi, se vsak znajde po svoje; rečemo kakšno sočno, pojemo kakšno čokolado več ... vsak ima svojo rešilno vrv, s katero se poskuša izvleči iz negativne jame.

Kako ravnamo, ko začutimo, da je naš sodelavec v nepravi koži

Prisluhnimo sodelavčevemu pritoževanju. Dajmo mu vedeti, da nas njegova težava zares zanima. Včasih ljudje ponavljajo svoje kritike in pritožbe, ker mislijo, da jih nihče ne jemlje resno. Presoditi moramo, ali ima sodelavec zares vzrok, da se nad nečim pritožuje.

Če ugotovimo, da se upravičeno jezi, ga vprašajmo, če želi našo pomoč. Če nam pritrdi, mu skušajmo svetovati ali predlagati rešitve, kako bi odpravil problem, ki visi nad njim. To še ne pomeni, da smo se sodelavcu ponudili kot osebni terapevt ali kot večna rama za jokanje.

Včasih se nekdo želi samo "izkašljati" – takrat bodimo prijazni poslušalec, ki ne svetuje. Vsekakor pa moramo postaviti meje, da to "izkašljevanje" ni prepogosto ali predolgo, še posebej, ker ni klic po pomoči, ampak brezciljna samoterapija našega sodelavca.

Ko sodelavčevi kritiki prisluhnemo in ugotovimo, da je neutemeljena, je to priložnost za nas, da preizkusimo lastni pogum in mu to tudi povemo. Lahko rečemo, da nam ni vseeno, kako se počuti na delovnem mestu, vendar se nam zdijo njegove kritike brezpredmetne.

Kdo so kronični negativci? Kroničnim negativcem je nemogoče ustreči. Saj verjetno poznate kakšnega – nič, prav nič nikoli ni v redu. Vedno bo našel "dlako v jajcu". Vzroki za njihovo negativnost niso vaša skrb. Vsak negivec ima svojo zgodbo.

Zaščitni jopič pred kroničnimi negativci

Izogibajmo se druženju s kroničnim negativcem.

Če smo prisiljeni sodelovati s kroničnim negativcem, postavimo meje. Ne pustimo se mu zvleči v negativne razprave. Povejmo mu, da o svojem delu razmišljamo pozitivno.

Predlagajte kroničnemu nergaču, da se pogovori oziroma poskuša probleme rešiti z za to pristojnimi osebami; s kadrovske službo, z nadrejenimi.

Če smo preveč popustljivi do negativcev, jim dopuščamo, da nas neprenehoma zasipajo s svojimi neutemeljenimi pritožbami in z jadikovanjem. Spodbujamo njihovo izbiro. Biti kronični negivec ni nekaj, kar se komu zgodi, je stvar izbire. Če smo do njih prizanesljivi, postanemo zanje močan magnet. Kronični nezadovoljneži nas z negativnimi mislimi izčrpavajo in motijo pri delu ter uresničevanju skupnih ciljev podjetja. Oni ne potrebujejo nas, potrebujejo pa dolg in globok pogled vase oziroma profesionalno pomoč.

ČRNA JEKLARSKA ŽLINDRA – ODPADEK ALI STRANSKI PROIZVOD?

O jeklarski žlindri smo pisali že v lanski decembrski številki, v tem članku pa bomo načeli temo naše črne jeklarske žlindre in njeno problematiko.

Med pomembne industrijske materiale sodi tudi črna jeklarska žlindra, ki nastaja pri proizvodnji jekel v elektroobločnih pečeh. Upoštevajoč kakovostne zahteve in razpoložljivo tehnologijo za predelavo jo v svetu že dolgo uporabljajo v gradbeništvu. V letih 2001–2003 so v Sloveniji pri raziskovalno-razvojnih projektih preverili uporabnost črne jeklarske žlindre pri gradnji cest. Ugotovljeno je bilo, da je iz nje mogoče pripraviti visoko kakovosten agregat s širokim spektrom uporabnosti v gradbeništvu, še posebno v cestogradnji. Raziskave so pokazale, da je agregat iz žlindre prostorsko stabilen, na kar kaže mineralna sestava s stabilnimi in z inertnimi minerali. Velika je tudi odpornost proti obrabi in udarcem, ki je primerljiva z agregati iz naravnih kamnin.

Še vedno pa se v Sloveniji ukvarjamo s problematiko jeklarskih žlinder, ker jih slovenska zakonodaja uvršča med odpadke. Cilj vseh treh jeklarskih podjetij in Slovenske jeklarske platforme je, da se žlindro prekatégorizira iz odpadka v stranski proizvod pri procesu izdelave jekla.

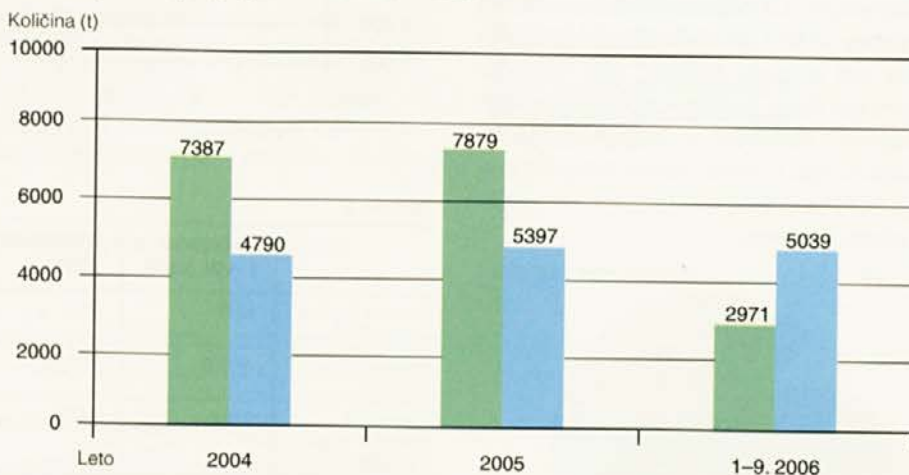
Količina črne žlindre je velika, zato jo v Metalu Ravne oddajamo pooblaščenemu predelovalcu v predelavo po postopku R5 (recikliranje/pridobivanje drugih anorganskih materialov). Po predelavi je črna žlindra gradbeni material, uporaben za razne nasipe, tampone. Naš cilj je čim višji odstotek predelave, reciklaže in ponovne uporabe vseh odpadkov, ne le žlindre.

Statistika kaže, da se z leti večja delež predelave črne žlindre v Metalu Ravne. Pri tem je treba upoštevati, da so v količino odlaganja vključeni tudi bela žlindra in odpadki vlivališča (peski, prahovi), v predelani količini pa je samo črna žlindra.

Predelovanje črne žlindre

Razmerje odlaganje/predelava 2004–2006

Legenda: — odlaganje — predelava

POSLOVANJE V OBDOBJU 1.–8. 2006

Proizvodnja

Skupna proizvodnja je znašala 152.764 ton, kar je manj kot v enakem lanskem obdobju in manj, kot znaša 8/12 gospodarskega načrta. To je posledica dveh poletnih mesecev, ko so v Metalu Ravne obsežni remont, manjšega obsega naročil in okvare kovaškega stroja.

(Tabela 1 in Graf 1)

Prodaja

Prodaja je bila za skoraj 3 % nižja od dosežene v enakem lanskem obdobju ter za 6 % večja od načrtovane. Poletna meseca sta neugodno vplivala tudi na obseg prodaje.

(Tabela 2 in Graf 2)

Rezultat poslovanja

Obdobje 1.–8. smo zaključili s čistim dobičkom 1,3 milijarde SIT, kar je nekoliko slabše od 8/12 gospodarskega načrta. Kot se vidi iz grafa prodaje, nam vrednost prodaje pada, in sicer kot posledica nižjih legirnih dodatkov v zadnjih mesecih. Zaradi tega in dokaj visokih nabavnih cen je tudi čisti dobiček nižji kot prej, vendar še zmeraj pozitiven.

Tabela 1

Tone	Dejansko I.-VIII. 2005	8/12 plana 2006	Dejansko I.-VIII. 2006	Indeks 3 : 1	Indeks 3 : 2
Ingoti	74.293	70.667	70.380	94,7	99,6
EPŽ	1.998	2.667	2.388	119,5	89,6
Valjane gredice	35.367	32.000	30.110	85,1	94,1
Valjani profili	26.965	25.947	23.405	86,8	90,2
Kovano	21.284	23.100	22.692	106,6	98,2
Svetli profili	4.562	4.167	3.789	83,1	90,9
Skupaj	164.469	158.547	152.764	92,9	96,4

Proizvodnja odlitega jekla po mesecih (Graf 1) | Plan 2006 = 8.833 ton/mesec

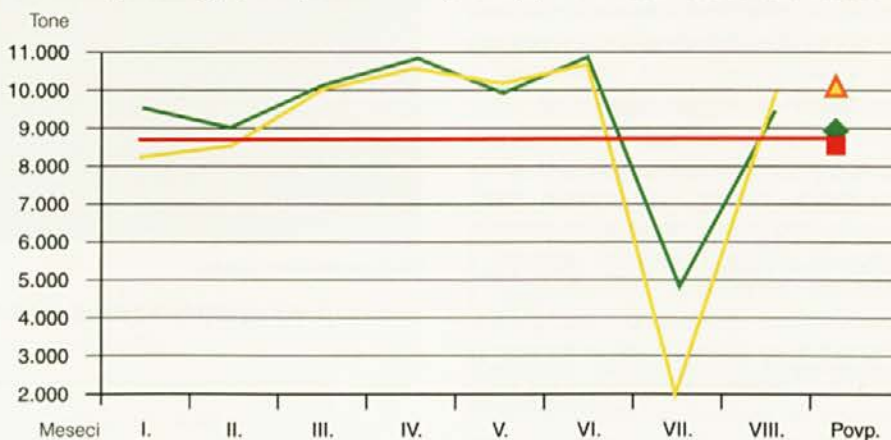
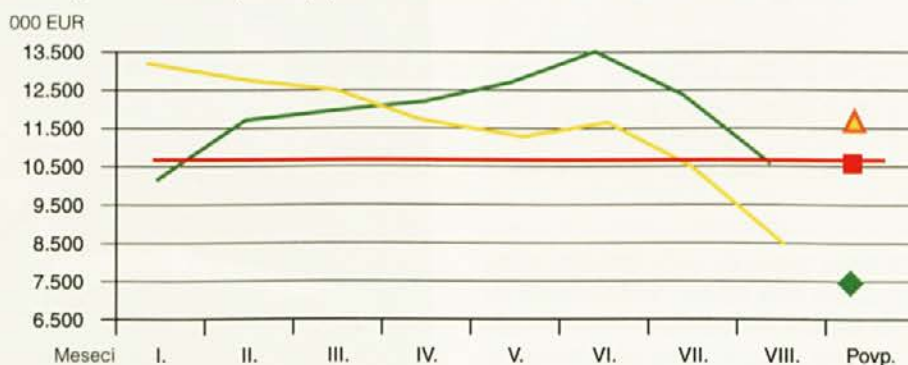

Tabela 2

	Dejansko I.-VIII. 2005	8/12 plana 2006	Dejansko I.-VIII. 2006	Indeks 3 : 1	Indeks 3 : 2
Vrednost prodaje – v mio EUR	95,0	87,0	92,4	97,3	106,2
Prodaja izdelkov – v tonah	49.876	50.243	49.428	99,1	98,4
Povprečna prodajna cena – v EUR/t	1.852	1.685	1.811	97,8	107,5

Prodaja – vrednost (Graf 2) | Plan 2006 = 10.872.000 EUR/mesec

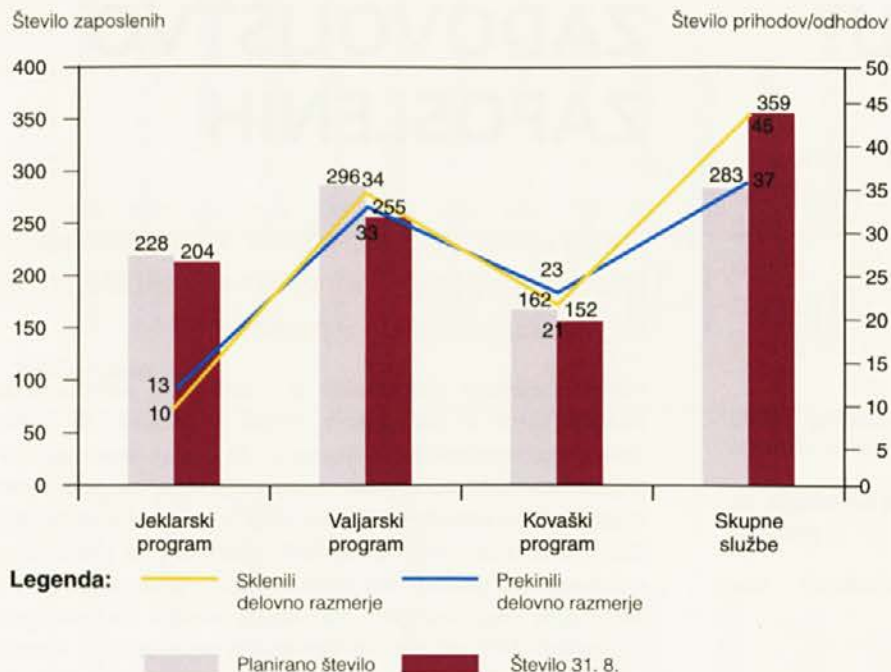
Legenda: —◆— Dejansko 2005 —■— Plan 2006 —▲— Dejansko 2006

Oddelek Kadri

ZAPOSLENI

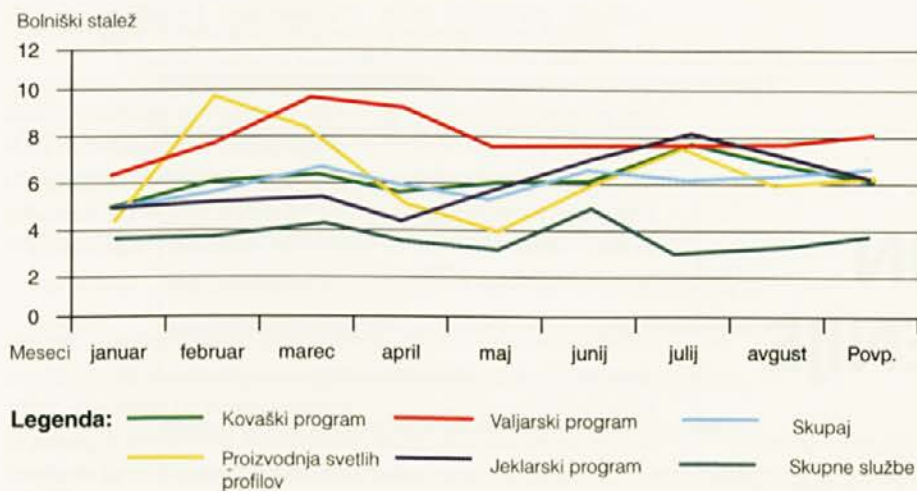
Gibanje števila zaposlenih

Konec avgusta je bilo v podjetju zaposlenih 970 sodelavcev – eden več, kot je predvideno v planu. V osmih mesecih smo sklenili 110 novih zaposlitev in zabeležili 106 prekinitev delovnega razmerja.

Poletne mesece je zaznamovalo predvsem pestro delo z mladimi sodelavci, študenti in dijaki, ki so z delom preko študentskega servisa nadomeščali vrzeli v podjetju, nastale zaradi dopustov.

Bolniške odsotnosti – odsotnost v % (ure bolniške na število opravljenih ur)

V prvih osmih mesecih leta je bila povprečna bolniška odsotnost v podjetju 5,9 % - to pomeni, da je bilo 5,9 % delovnih ur porabljenih za bolniške odsotnosti.

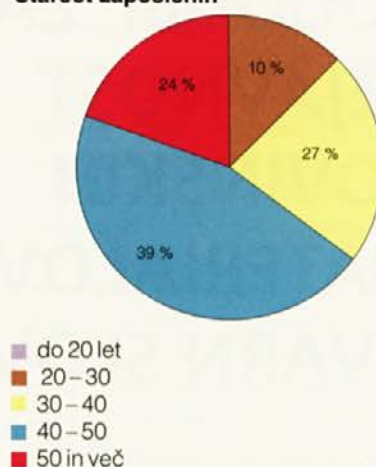
Struktura zaposlenih

Povprečna izobrazbena struktura zaposlenih je 3,9, torej nekoliko nižja kot poklicna šola. Povprečna starost zaposlenih je 42,9 leta. Zaposlujeemo 11,1 % invalidov, večina njih je uspešno vključena v delo, ki ga zmorejo opravljati skladno s svojimi omejitvami.

Izobrazba zaposlenih

Starost zaposlenih

KDO BO PREJEMAL UGODNOSTI ZA ŠTUDIJO OB DELU?

V prejšnji številki časopisa Metal smo za zaposlene v Metalu Ravne objavili razpis za podelitev ugodnosti za študij ob delu. Ker je bil odziv precejšen in izbor že opravljen, lahko tokrat že poročamo, kdo bo med izobraževanjem prejemal ugodnosti za študij ob delu.

- V programu srednjega strokovnega izobraževanja **strojni tehnik** na Srednji šoli Ravne se bodo ob delu skladno z interesi podjetja izobraževali trije sodelavci.
- Na visokošolski strokovni program **metalurška tehnologija** na Naravoslovnotehniški fakulteti Ljubljana se bo s podporo podjetja vpisal en sodelavec.
- Za podiplomski študij bosta prejemala ugodnosti dva sodelavca.

Ludvik Prikržnik

TARIFNA PRILOGA 1 H KOLEKTIVNI POGODBI ZA DEJAVNOST KOVINSKIH MATERIALOV IN LIVARN SLOVENIJE

V okviru kolektivnega dogovarjanja na nivoju republike je bil 3. avgusta podpisan aneks k Tarifni prilogi 1 Kolektivne pogodbe za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije, ki določa povečanje najnižjih osnovnih plač po posameznih tarifnih razredih kolektivne pogodbe dejavnosti za 2,1 %.

Avgusta so se končala pogajanja za sklenitev nove podjetniške kolektivne pogodbe. Podpisana je bila 23. avgusta 2006. Nova podjetniška kolektivna pogodba je usklajena s kolektivno pogodbo dejavnosti. Dosegljiva je na spletni strani družbe.

ORGANIZACIJSKA KLIMA IN ZADOVOLJSTVO ZAPOSLENIH

Junija letos smo v podjetju že tradicionalno izvedli raziskavo zadovoljstva zaposlenih in organizacijske klime v podjetju.

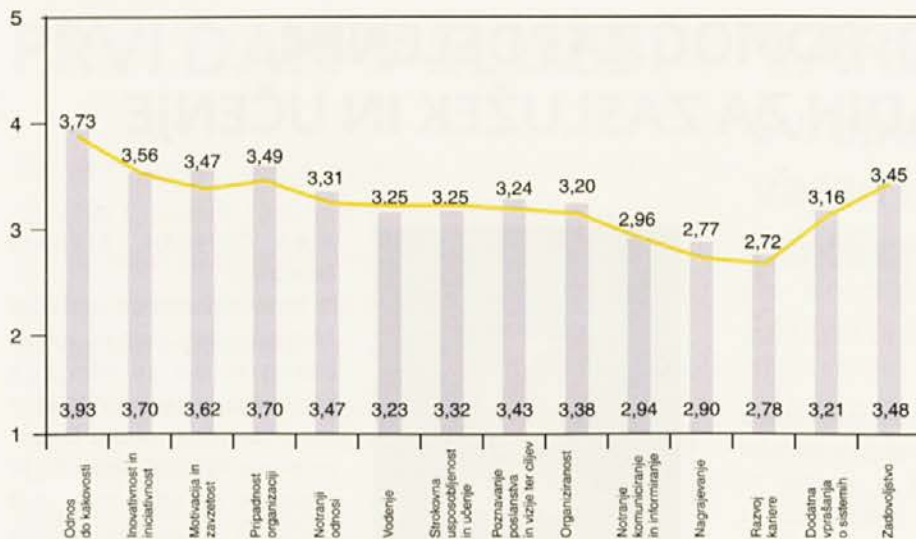
Namen takšnega raziskovanja je povečanje zavedanja o pomenu klime in načrtovanje metod in ukrepov za njeno oblikovanje in spreminjanje. Novost je, da smo se letos vključili v projekt Slovensko primerjalno raziskovanje organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih. Vodilna ideja projekta, ki je nastal leta 2001 na pobudo večjih slovenskih organizacij, je primerjalno raziskovanje organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih v slovenskih organizacijah. Do sedaj enako metodologijo uporabljajo že v več kot 190 slovenskih organizacijah. Projekt izvajamo v sodelovanju s svetovalnim podjetjem Racio razvoj, d. o. o., iz Celja. Povabilo na izpolnjevanje ankete je dobila vzorčna skupina zaposlenih, od katerih se jih je 180 odzvalo na anketiranje. Anketa je sestavljena iz dveh delov, kjer v prvem delu preverjamo organizacijsko klimo. Gre za izbrane vidike delovnega okolja (dogodki, postopki, pravila, odnosi), ki so članom organizacije psihološko smiselni oziroma pomembni. V drugem delu pa ugotavljamo zadovoljstvo zaposlenih s posameznimi vidiki delovnega okolja sodelavcev. Poleg interne slike stanja v naši organizaciji smo z vključitvijo v projekt pridobili možnost primerjave tako s slovenskim povprečjem kot s kovinskopredelovalno panogo.

Opravljen raziskava je pokazala na izjemno ugoden rezultat organizacijske klime in tudi zadovoljstva zaposlenih v naši organizaciji. Analiza kaže, da rezultati pri kar desetih dimenzijah presegajo slovensko povprečje v letu 2005, pri treh pa je rezultat precej izenačen oziroma malenkost zaostaja za slovenskim povprečjem v letu 2005.

V Metalu Ravne lahko govorimo o štirih močnejše razvitih dimenzijah organizacijske klime. Na nivoju organizacije je najvišja stopnja strinjanja pri dimenziji odnos do kakovosti - 3.93. Sledijo inovativnost in iniciativnost - 3.70, pripadnost organizaciji - 3.70 ter motivacija in zavzetost - 3.62. Srednja stopnja razvitosti se kaže pri šestih dimenzijah klime in zadovoljstvu. Kot prva v tej kategoriji je dimenzija zadovoljstvo - 3.48. Sledijo dimenzije notranji odnosi - 3.47, poznavanje poslanstva in vizije ter ciljev - 3.43, organiziranost - 3.38, strokovna usposobljenost in učenje - 3.32. Sledita vodenje, ki dosegata rezultat - 3.23, in dimenzija dodatna vprašanja o sistemih - 3.21.

Kot manj razvita področja organizacijske klime se v organizaciji

Pregled kategorij

Zadovoljstvo

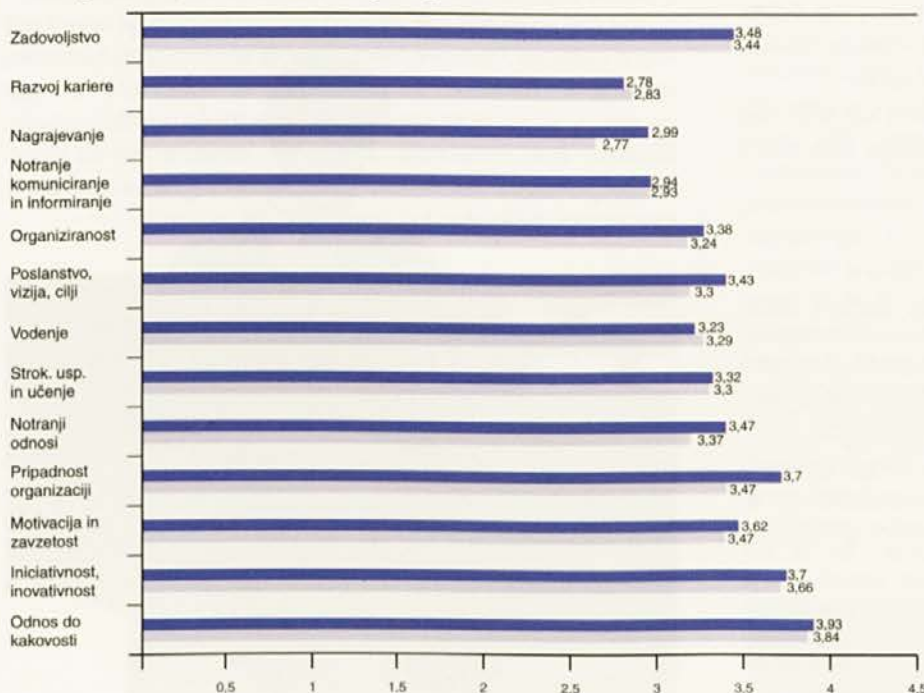

Legenda:

SIOK 2005

Metal Ravne 2006

Primerjava rezultatov – kovinska panoga/Metal Ravne

kažejo tri dimenzije, in sicer: notranje komuniciranje in informiranje - 2.94, nagrajevanje - 2.90 ter razvoj kariere - 2.78.

Tudi rezultati, ki se nanašajo konkretno na zadovoljstvo s sodelavci in posameznimi dejavniki delovnega okolja, so pozitivni. Med področja, kjer podjetje dosega visoko stopnjo zadovoljstva, spadajo: zadovoljstvo s sodelavci - 4.13, zadovoljstvo s stalnostjo zaposlitve - 4.09, zadovoljstvo z delovnim časom - 4.03, zadovoljstvo z delom - 3.81 in zadovoljstvo z neposredno nadrejenim - 3.66.

Srednje zadovoljstvo se kaže pri zadovoljstvu z možnostmi za izobraževanje - 3.41, zadovoljstvu s statusom v organizaciji - 3.32, z vodstvom organizacije - 3.30 in z delovnimi razmerami - 3.11. Nizko stopnjo zadovoljstva pa zaznamo pri zadovoljstvu z možnostjo napredovanja - 2.69 in zadovoljstvu s plačo - 2.69.

Tudi primerjava glede na povprečen rezultat panoge v obdobju 2001/2005 kaže na ugoden rezultat, saj smo primerjalno slabši zgolj na dveh področjih – rahel zaostanek glede na panogo namreč beležimo pri dimenzijah vodenje in razvoj kariere.

Ugotovitve raziskave nam tako pomenijo izhodišče za oblikovanje ukrepov izboljšav internega okolja in s tem tudi dviga poslovne uspešnosti. Kot prioriteto izbrana področja izboljšav v prihodnjem obdobju bodo aktivnosti na področju voditeljstva. Ob tem želimo z uvedbo sistema rednih letnih razgovorov nadgraditi ciljno načrtovanje, ki ga uvajamo v organizaciji tudi s ciljnim vodenjem, ter izboljšati odnose med vodji in zaposlenimi, spodbuditi učinkovito komunikacijo in pretok informacij. Druga vrsta ukrepov pa se bo nanašala na dvig učinkovitosti internega komuniciranja in informiranja.

Legenda:

Kovinska industrija

Metal Ravne 2006

POČITNIŠKO DELO: POMOČ ZAPOSLENIM, PRILOŽNOST MLADIH ZA ZASLUŽEK IN UČENJE

V poletnih mesecih se zaposlenim v Metalu Ravne pridružijo dijaki in študenti na počitniškem delu. Največ jih je julija in avgusta, nekaj pa jih dela še septembra.

Tudi letos je bilo tako. Obiskala sem nekaj fantov na počitniškem delu, za mnenje o tovrstni pomoči pa sem povprašala v enem od obratov. Vodja oddelka Jeklarna Savo Burja je povedal: "V jeklarni je vsak mesec pomagalo od šest do osem dijakov in študentov različnih usmeritev, starejših od 18 let, saj so delali tudi na štiri izmene. S počitniškim delom zapolnjujemo vrzeli, ki nastajajo zaradi dopustov in bolniških odsotnosti zaposlenih. Fante vključimo v izmeno, ki je zaključena celota, in jih animiramo za čim večjo pomoč. V zadnjih nekaj letih smo imeli srečno roko pri izbiri počitniških delavcev. Z njimi smo bili zelo zadovoljni, saj so bili prizadevni in pripravljeni za delo. Nekateri so k nam prišli tudi tri leta zaporedoma. Delajo mesec ali dva, vmes pa jim, po dogovoru, omogočimo tudi teden dni počitnic. Sodelavci fante na počitniškem delu sprejmejo kot sebi enake, skupaj gredo na malico, skupaj popijejo kavo..."

Mitja Topalovič, študent obramboslovja:

"Na počitniškem delu sem bil doslej štirikrat v špediciji, zdaj, septembra, pa že drugo leto zaporedoma delam v arhivu. V računalnik vpisujem vsebino rednikov z arhivskim gradivom. Lani sem, na primer, v računalnik vnesel arhiv Metala Ravne. Delo sicer ni najbolj

dinamično, v kleti sem sam, brez sodelavcev, a ker sem med poletjem raje v domačem kraju, si počitniškega dela nisem poiskal v Ljubljani."

Tilen Barbič, študent fizike:

"Na počitniškem delu v Metalu Ravne sem prvič. Ker sem izvedel, da je zanj v podjetju v redu poskrbljeno, sem oddal vlogo, čeprav nisem štipendist, in bil sprejet v Kontrolo in metalurški razvoj. Tu preučujemo mehanske lastnosti jekla. To je kar zanimivo delo, tematika mi je poznana, saj sem hodil na strojno tehnično šolo. Delam že mesec in pol, zadovoljen sem s plačilom in sodelavci."

Aleš Obretan, študent ekonomije:

"V žarilnici kovačnice sem delal že avgusta lani, nato pa vse od oktobra do letošnjega septembra, ker sem 'pavziral'. V vsem tem času nisem doživel nobene slabe izkušnje, sodelavci so bili v redu, tudi plačilo je za koroške razmere zelo dobro. Delal sem v različnih izmenah, pač glede na potrebe.

Najtežje delo je bilo praznjenje peči, in sicer zaradi vročine. Mislim, da je počitniško delo za vsakogar kar pomembna izkušnja. Zdaj se bom ponovno vključil v redni študij in ga zaključil."

Jernej Turščak, študent metalurgije:

"Lani sem delal v kovačnici in pri remontu, letos pa me je zanimal proizvodni proces v topilnici, zato sem si za počitniško delo izbral jeklarno. Delovne razmere so tu sicer nevarne in najtežje, zaradi vročine in prahu bistveno bolj neugodne kot v kovačnici, a mi ni problem delati, ker to rad počnem. Najprej sem tri tedne

delal v tehnološkem oddelku, kjer sem spoznaval bolj teoretični del proizvodnje, zdaj pa sem v obratu, in sicer pri različnih agregatih. V proizvodnji si ustvariš tudi vizualno podobo procesa, in ta se ti bolj vtisne v spomin. Postopke želim čim bolj spoznati, zato tudi veliko sprašujem. Sodelavci so v redu, radi so odgovarjali na moja vprašanja, za kar bi jih rad pohvalil in se jim še posebej zahvalil. Študiram sicer metalurgijo, a v prvem letniku o njej še nismo izvedeli veliko, pa tudi ekskurzij med študijem ni na pretek, zato je tovrstno počitniško delo tudi lepa priložnost za učenje."

PRVI DAN V SLUŽBI

Ko sem konec aprila podpisal pogodbo, mi je Milena Gartner Delopst povedala, da moram biti 3. maja ob predpisanem času na delovnem mestu. Pripomnila je, da to velja tudi v primeru, če padajo z neba sekire.

Vremenska napoved za 3. maj je bila ugodna in ob pol osmih zjutraj sem brez težav bil pred pisarno tajništva Kontrole in metalurškega razvoja.

Tajnica Olga Penec me je predstavila dr. Ferdu Grešovniku, ki mi je pokazal moj začasni delovni prostor, pisarno Darje Grebenc. Melita Tergrav, ki dela v sosednji pisarni, pa mi je razložila, kako se je treba prijaviti na računalnik.

Komaj sem se usedel za mizo in na hitro prebrskal intranet ter prelistal strokovno literaturo, ki mi jo je dal dr. Grešovnik, je v pisarno stopil mož. Tako na hitro mi je povedal svoje ime in priimek, da ga nisem razumel. Njegov drugi stavek je bil: "Ne vikaj me, jaz ne maram, da me vikajo." Vse lepo in prav, če ne bi preslišal njegovega imena in priimka. Poleg tega me je vprašal, če govorim slovensko. V takšnih okoliščinah sem bil raje tiho in upal, da se bo identiteta sodelavca kmalu razjasnila. Rekel je, da me bo peljal skozi celotno stavbo, da me predstavi še drugim in mi pokaže laboratorije. Del zaposlenih je še bil na dopustu, nekateri na službeni poti, tako da so bile pisarne kar prazne. Po ogledu mehanske delavnice, mehanskega laboratorija, kalilnice, jedkalnice in metalografskih laboratorijev sva prišla do konca hodnika v tretjem nadstropju. Odprl je vrata pisarne in rekel: "Tukaj delam jaz." Hitro sem prebral napis na vratih: SEM-EDS laboratorij, dr. Henrik Kaker. No ja, če človek ne sliši dobro, je dobro, da zna vsaj brati. Tako sem po polurnem obhodu dobil odgovor na vprašanje, ki me je mučilo.

Prvi delovni dan je minil v branju strokovne literature, spoznavanju vsebine intraneta in nikakor mi ni šlo iz glave, da se z doktorjem znanosti tikam.

VAREN ZAČETEK

Evropska kampanja za varen in zdrav začetek poklicne poti mladih

Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu vsako leto organizira evropsko kampanjo na področju varnosti in zdravja pri delu. Moto letošnjega evropskega tedna varnosti in zdravja pri delu, ki bo potekal od 23. do 27. oktobra, je "Varen začetek", kampanja pa je posvečena mladim za zagotovitev varnega in zdravega začetka njihovega delovnega življenja ter spodbujanju ozaveščenosti o tveganjih in preprečevanju tveganj v podjetjih, šolah in visokošolskih ustanovah.

Evropski teden varnosti in zdravja pri delu 2006 torej v prvi vrsti želi vzpodbuditi prizadevanja za izboljšanje ravni varnosti in zdravja pri delu z vključevanjem vseh zainteresiranih strani. Namen kampanje je vzpodbuditev aktivnosti za preprečevanje tveganj in uvajanje izobraževanja o tveganjih v šolske programe, zato je kampanja sestavljena iz dveh delov:

- **na delovnem mestu:** preprečevanje tveganj za mlade delavce s spodbujanjem ozaveščenosti o tveganjih in zagotavljanjem informacij, kaj je treba storiti ob nastopu dela;
- **v izobraževalnih ustanovah:** spodbujanje ozaveščenosti o tveganjih in njihovo preprečevanje.

Zavedati se moramo, da generacijo delavcev sestavljajo tudi mladi do 25 let. Poleg mladih, z redno zaposlitvijo, ne smemo pozabiti tudi na študente in dijake, ki opravljajo honorarna ali sezonska dela. Z dobrim sistemom varnosti in zdravja pri delu jim moramo zagotoviti varen in uspešen začetek poklicne poti in varno delo vsem ostalim mladim, ki hočejo zaslužiti nekaj dodatnega denarja. Mladi so, zaradi pomanjkanja izkušenj, usposobljenosti, ozaveščenosti o varnosti in zdravju pri delu, izpostavljeni precejšnjemu tveganju. Po evropskih statističnih podatkih je pogostost poškodb pri delu med delavci, ki so stari med 18 in 24 let, za 50 % večja kot pri drugih starostnih skupinah.

Zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu mladih delavcev in s tem preprečevanje poškodb na delovnem mestu ne pomeni zgolj izpolnjevanja zakonskih zahtev, ampak prinaša tudi številne druge prednosti, in sicer:

- učinkovitost poslovanja in vodenja,
- večjo varnost vseh zaposlenih,

- korist od energije in volje mladih,
- lažji nadzor in kontrolo učinkovitosti usposabljanja,
- zagotovitev dobrega kadra zaradi dobrega slovesa delodajalca.

Kot smo omenili, je pri delavcih, ki so stari 18 do 24 let, za 50 % večja pogostost poškodb kot pri drugih skupinah. K tako pogostim nezgodam prispevata pomanjkanje ustreznega nadzora, pomanjkanje seznanjenosti z delovnim mestom, delovnim okoljem ter s tveganji, povezanimi z njima. Mladi poleg usposabljanja potrebujejo tudi več nadzora kot odrasli. To se nanaša tudi na mlade, ki so na delovni praksi ali poklicnem usposabljanju, in novo-zaposlene.

Zato je priporočljivo, da delodajalec zagotovi ustrezen nadzor nad mladimi. Pri pripravi ocene tveganja mora delodajalec ugotoviti nevarnosti, ki pomenijo posebno tveganje za mlade, in potrebne preventivne ukrepe, vključno s potrebami po nadzoru.

Za opravljanje nadzora mora delodajalec:

- poskrbeti za ustrezno usposabljanje o tveganjih in kontrolnih ukrepih, povezanih z delom mladih, vseh omejitvah glede nalog, ki jih mladi lahko opravljajo, in potrebnih ravneh nadzora;
- zagotoviti, da razume vlogo nadzornika;
- zagotoviti dovolj časa in zadostna pooblastila za opravljanje nalog nadzornika;
- zagotoviti, da ima pristojnosti na področju VZD za delovne procese, ki jih nadzira;
- poskrbeti, da poroča o vseh težavah v zvezi z varnostjo mladih delavcev ter predlaga izboljšave, vključno z ureditvijo nadzora.

Kot nadzornik v podjetju ima delodajalec v več pogledih pomembno vlogo pri zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu mladih oseb. Med drugimi tudi: zagotavlja, da se izvaja varna delovna praksa, pojasnjuje pomen nadzornikov, daje dober zgled, pomaga spodbujati kulturo varnosti in nagrajuje varno obnašanje.

Čeprav mladi pri svojem delu nimajo veliko izkušenj, je pomembno, da delodajalec poišče tudi njihova mnenja in jih spodbuja k sodelovanju pri varnostnih zahtevah.

Nadzorniki se morajo zavedati, da obstajajo določene naloge, ki jih ne smejo opravljati osebe pod njihovim nadzorom. V omenjeno kategorijo delavcev spadajo delavci, mlajši od 18 let. Zaradi neizkušenosti, neusposobljenosti ter nepazljivosti so izpostavljeni še dodatnemu tveganju. Zato za njih veljajo še dodatne zahteve.

Preden začnejo z opravljanjem dela, je treba izdelati oceno tveganja, v kateri se določijo nevarnosti delovnega mesta z upoštevanjem neizkušenosti ter fizične in psihične zrelosti.

Splošno pravilo je, da mlajši od 18 let NE SMEJO opravljati dela,

- ki presega njihove fizične ter umske sposobnosti,
- pri katerem bi bili izpostavljeni strupenim ali rakotvornim snovem,

pri katerem so izpostavljeni sevanju,

- ki predstavlja tveganje zaradi mraza, vročine, hrupa ali vibracij,
- ki vključuje tveganje, a se ga verjetno ne zavedajo zaradi pomanjkanja izkušenj ali premajhne usposobljenosti.

Poleg omenjenega pa je še vrsta zahtev, ki jih predpisuje posamezna nacionalna zakonodaja in se navezujejo na delo mladih.

Čeprav nosi delodajalec največjo odgovornost za ugotavljanje nevarnosti in uvajanje preventivnih ukrepov, pa v procesu zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu sodelujejo vsi, tudi delavci. Zakonodaja določa, da morajo vsi delavci, tudi mladi, skrbeti zase in za druge ter sodelovati z delodajalcem pri zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu. Med drugim morajo:

- upoštevati varnostne predpise in navodila ter se usposablјati za varno uporabo delovne opreme in strojev, varnostnih naprav ali osebne varovalne opreme,
- obveščati svojega nadzornika o nevarnostih, ki ogrožajo varnost in zdravje.

Podjetje Metal Ravne, d. o. o., bo z zastavljeno poslovno politiko sledilo evropskim smernicam tudi na področju VZD mladih delavcev. V oceni tveganja je opredeljeno, na katerih delovnih mestih je prepovedano delo mladih oseb, in sicer zaradi fizikalnih, bioloških ter kemičnih dejavnikov, ki bi lahko ogrozili njihovo zdravje ali bili povod za nastanek nesreče pri delu. Temu področju se bo tudi v prihodnje namenjala posebna pozornost, saj se le na ta način zagotavlja permanentno zmanjševanje števila nezgod v podjetju.

LEP ZAKLJUČEK 11. ŠOLE ŠALE

Že dolgo, če sploh kdaj, ni bilo slišati toliko razigranih otroških glasov in čebljanja pred upravno zgradbo Metala Ravne kot 23. avgusta dopoldan, zato ni nenavadno, da je prizor pritegnil marsikak začudeni pogled.

Otroci iz treh avtobusov pa se niso "izgubili", temveč so se na poti v Celje ustavili še na Ravnah in se predstavnikom Metala Ravne zahvalili za pomoč podjetja pri izvedbi zaključnega izleta v okviru 11. šole šale. Nato pa so veselo odhiteli na težko pričakovani ogled filma Garfield III.

Center za socialno delo Ravne na Koroškem je letos že enajstič zapovrstjo pripravil počitniški program 11. šola šala. Letošnji slogan se je glasil: "poletje + počitnice + prosti čas = 11. šola šala, kjer ti nikoli ni dolgčas." Program je namenjen otrokom od 7 do 16 let oziroma osnovnošolcem in osnovnošolkam Mežiške doline. Ob ponedeljkih je 11. šola šala gostovala na Ravnah, ob torkih na Prevaljah, ob sredah v Mežici, ob četrtnih v Črni, medtem ko so bili petki namenjeni za animiranje otrok iz Kotelj, s Holmca, z Leš, iz Šentanela, Žerjava, Koprivne in Javorja. V druženjih med 10. in 14. uro so otroci uživali v ravenskem letnem ali zimskem bazenu, družabnih igrah in igrah z žogo, tudi nogometu, saj je večšine z njimi delil nogometaš Samo Vidovič. Letos je v 11. šolo šalo vstopilo okrog dvesto otrok, tudi do 25 iz vsakega kraja. Nekateri so se v doživljajski počitniški dan vključili le enkrat, drugi pa so bili počitniškemu programu zvesti celo poletje. Največ odziva je med otroci iz 3., 4. in 5. razreda. Za

Timi in Jošt iz Črne na Koroškem – Timi je najraje igral karte, se vozil po toboganu ter plaval. Tudi Joštu je bilo v 11. šoli šali lepo, še posebej je užival v igrah z žogo.

udeležence je program brezplačen, saj 11. šola šalo podpirajo občine in donatorji, za izvajalce oziroma delavce na javnih delih pa plačo prispeva Republiški zavod za zaposlovanje.

Samo Vidovič, eden od t. i. štirih javnih delavcev, je takole strnil svoje izkušnje: "Letošnja 11. šola šala je zelo dobro uspela. Velik uspeh je tudi množična vključitev otrok iz celotne doline, ki so na naša srečanja radi prihajali. Čas, preživet skupaj, nam je hitro minil. Mislim, da je ta program zelo pozitivna izkušnja tako za otroke kot tudi javne delavce. Osnovnošolcem smo omogočili pestro preživljanje

prostega časa: bili smo v bazenu, igrali smo nogomet, odbojko, razne igre z žogo, kot so Med dvema ognjema, Zajca ven, metanje v koš, skakali po trampolinu, se kratkočasili z družabnimi igrami itd."

Andrej Gradišnik, namestnik glavnega direktorja, ki je sprejel udeležence 11. šole šale in njihove spremljevalce, pa je ob tem dejal: "V Metalu Ravne se poskušamo obnašati kot družbeno odgovorno podjetje, zato si tudi prizadevamo, seveda v skladu z možnostmi, pomagati našemu ožjemu okolju in tako uresničimo vsaj del želja. Pri tem upoštevamo določene prioritete: prednost dajemo društvom, ki se ukvarjajo z mladimi. Zavedamo se, da so ti naši potencialni bodoči sodelavci. Morebiti je danes priložnost za njihov prvi stik s podjetjem, in ta naj bo pozitiven. Mogoče bo nekoč nekdo od teh mladih naš sodelavec oziroma sodelavka."

foto: Andreja Čibon - Kodrin

Sara in Gaja s Prevalj – Gaja pravi, da bi ji bilo dolgčas, če se ne bi vključila; sicer pa ji je najbolj všeč plavanje. Sara je pohvalila prijazne učitelje, obe pa sta zatrdili, da prideta tudi prihodnje leto.

foto: Andreja Čibon - Kodrin

Samo Vidovič: "Otroci so nestrpno čakali naslednje druženje."

foto: Andreja Čibon - Kodrin

Skupinska fotografija v spomin na več kot 120 zadovoljnih obrazkov.

ZAHVALA GENERALNEMU POKROVITELJU

foto: arhiv PK Fužinar

Zmagovalci po seštevku rezultatov

Dovolite, da se vam v imenu upravnega odbora PK Fužinar, v imenu izvršilnega odbora Plavalne zveze Slovenije in v svojem imenu iskreno zahvalim za pomoč in podporo, ki ste nam ju nudili ob izvedbi odprtega državnega prvenstva v plavanju. Naše mnenje in mnenje drugih je, da je bilo to najboljšo prvenstvo do sedaj. Ravne so vsi zapuščali zadovoljni in pozitivno presenečeni. Zelo smo se tudi trudili, da bi promovirali Metal Ravne kot generalnega pokrovitelja. Ponosni smo, da ste sodelovali z nami, in upam, da smo upravičili vaša pričakovanja.

Mag. Miran Kos, predsednik PK Fužinar

DRUŽENJE S POSLOVNIMI PARTNERJI

V Serpi smo 9. septembra organizirali piknik z dvema največjima kupcema iz Avstrije. Na Naravskih ledinah smo pripravili zabavne igre, bograč ter jedi z žara in za zabavo zaprosili domače Serpine muzikante. Skupaj smo šli tudi na Uršljo goro, kjer je nastala skupinska fotografija.

Vsi dobre volje smo se pozno zvečer poslovili in sedaj sodelujemo v bolj sproščenih dialogih. Oba kupca sta bila zelo navdušena in želita, da naslednje leto srečanje ponovimo.

Skupinska fotografija na Uršlji gori

foto: arhiv Serpe

Serpa je poslala žensko ekipo v boj in za zmago.

foto: arhiv Serpe

Nekateri so zelo spretni.

foto: arhiv Serpe

Serpini muzikanti

foto: arhiv Serpe

Katera ekipa bo boljša?

foto: arhiv Serpe

Predstavljamo sodelavca

Stanko Petovar, univ. dipl. inž. metal. in mater.,
direktor Jeklarskega programa

Mag. Andreja Čibron - Kodrin, Fužinar Ravne, d. o. o.

PIKNIK JEKLARJEV

Jeklarski program je avgusta dosegel 100-odstotno odpremo – vse v operativnem planu predvidene pozicije izdelkov smo odpremili.

Poleg tega smo odpremili še za 18 % večjo težo od planirane. Res smo pred tem imeli skoraj cel mesec letni remont (zaradi posodobitve regulacije na ponovni peči in popravila portala elektro obločne peči UHP) in smo bili "spočiti" ter smo v vseh oddelkih presegli dvanajstino plana za 15 %. Pri delu pa smo imeli tudi izredne razmere – ob poletni vročini je bilo treba dnevno odliti, odpremiti in ponovno pripraviti za litje polno zasedena livna mesta, tudi tista neugodna v jami za težke 24-tonske ingote. Pri tem so temperature v jami tudi čez 100 stopinj in zaščitni čevlji dobesedno "zacvrčijo" na vroči livni plošči.

Jeklarji se zavedajo, da je tudi od lastnega dela odvisen rezultat družbe in so pripravljeni potrpeti ob skrajno neugodnih razmerah. Tudi zato, ker vedo, da je predlog izboljšanja delovnih razmer v novem ulivališču bil sprejet. Z zanimanjem zaposleni spremljajo aktivnosti pri investicijskem projektu posodobitve jeklarne. Vodstvo pa v projektu poskuša odpraviti težke delovne razmere kot tudi izpolniti pogoje za bolj kakovostno delo.

Zato je prav, da si jeklarji "včasih tudi malo privoščijo", se dobijo v prostem času in se poveselijo – tudi tam se najde kakšna ideja za boljše delo. Dobili so se sicer raztepeni po izmenah ob različnih terminih in na različnih krajih, a glej, vse izmene so bile kompletne – od mojstra pa do zadnjega v "kanalu".

Čestitamo vam, kot tudi drugim v obratu, in napolnimo baterije, kajti jutri je nov dan, so novi cilji in izzivi!

JANEZ STOČKO: "VEDNO IZBEREM BOLJ STRMO POT"

foto: Andreja Čibron - Kodrin

Janez Stočko: "Pomembno je, da se človek giblje. Najlaže je priti z dela in se uleči na kavč."

Avgusta letos sta Janez Stočko, skupinovodja pri 1200-tonski peči v kovačnici, in Romana Oštir s planinskimi prijatelji proslavila njun rekord: on se je v letu dni na Kremžarjev vrh (1164 m) povzpел 1000-krat, ona pa 900-krat.

Ideja je bila pravzaprav Romanina. Ko ji je Janez pripovedoval, kako je prejšnje leto opravil 1050 pohodov na Gruberjev vrh, se je domislila, da bi se podoben rekord dalo doseči tudi na Kremžarici. Čeprav Janez zaradi vožnje iz Šentjanža do Slovenj Gradca ni bil najbolj navdušen nad predlogom, se ji je bil pripravljen pridružiti. Začela sta 22. avgusta in do konca leta naštel okoli dvesto vzponov, ambicije pa so rasle in z njimi število načrtovanih vzponov: Romana si je zaradi službenih obveznosti zadala sto pohodov manj.

Letos je bilo vse podrejeno pohodom. "Ko sem bil na 'šihu', sem šel na vrh tudi trikrat, ko sem bil prost, pa tudi do devetkrat. Novembra sva se na Kremžarico, od Gradiškega križa do vrha, poskusila povzpeli kar čim večkrat v 24 urah. Uspelo nama je enajstkrat," razlaga 49-letni Janez Stočko. Pot sta Romana in Janez, ki sta bila na večini pohodov sopotnika, v zadnjem letu dodobra spoznala: od parkirišča do vrha je 700 višinskih metrov ali 5050 korakov, ki jih je mogoče premeriti v dobri uri (navzdol tudi preteči v nekoliko krajšem času, če se je mudilo v službo). Čeprav se je Janez na Kremžarico odpravil tudi po nočni izmeni in to še s svetilko ali pa je vztrajal celo v večdnevnem deževnem vremenu, zatrjuje: "Niti enkrat me ni zagrabilo, da bi nehal." Mogoče tudi zaradi Romane, ki ni nikoli potožila, ampak je vedno izpolnila začetne cilje, celo v neugodnih zimskih mesecih. Letos je bilo namreč obilo snega, zato je bilo treba pogosto gaziti, v snežni odeji pa se je udaralo celo do trebuha. Odzivi ljudi, ki so izvedeli za Janezovo in Romanino početje, so bili različni: "Tisti, ki rad hodi, razume; tistemu, ki nima volje za hojo, se to zdi noro." Janez, ki je na Kremžarici zbrusil tri pare čevljev (od šestih uporabljenih) in v "projekt" vložil 2500 ur, po dobrem mesecu dni

od njegovega zaključka ugotavlja: "Bilo je tudi ogromno odrekovanja; časa ni bilo za kaj drugega kot za 'šiht', spanje in hojo," in zato razmišlja, da si ciljev v prihodnje ne bo več postavljaj v številkah. Ne toliko zaradi ponavljanj, saj ugotavlja, da je vsak vzpon, pa čeprav na isti vrh, drugačen, kot zaradi časa, ki je potem posvečen samo temu izzivu.

Številke pa ga bodo še vedno spremljale, ko bo pripovedoval o svojih podvigih. Pred leti, ko je še stanoval na Javorniku, je bil v letu dni kar 150-krat na Uršlji gori, celo 4-krat v enem dnevu. Takrat je hojo začel ob pol treh zjutraj in jo sklenil ob pol enajstih zvečer, vsakokrat pa se je po stopnicah vrnil v stanovanje v 8. nadstropju.

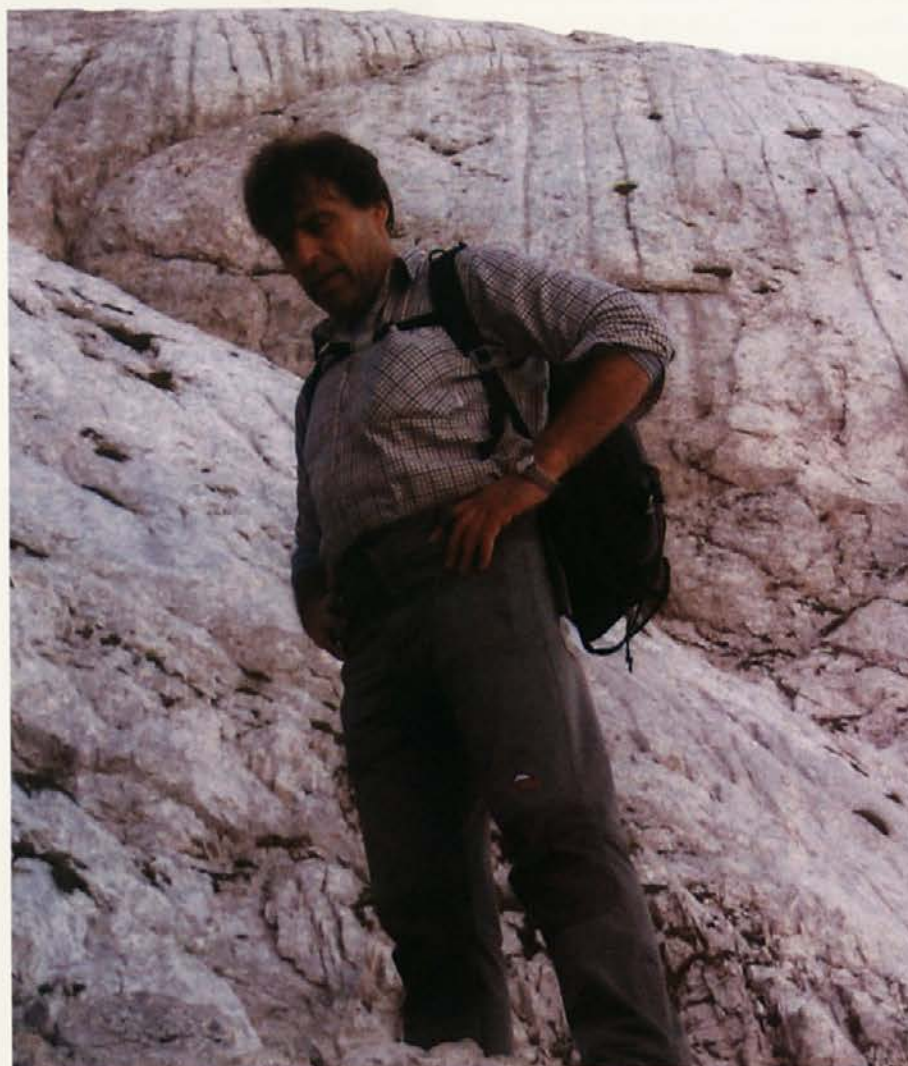
Štirikratni zaporedni vzpon na Goro je bil pravzaprav priprava na zahteven pohod, ko je treba v 24 urah prehoditi vse koroške gore, in komur uspe, postane član Kluba 24. Janez se je vanj "včlanil" že junija 2001, doslej pa je turo ponovil še desetkrat, dvakrat tudi z Romano. Nazadnje septembra letos. To je zahtevna preizkušnja, ki se je Janez lotil šele potem, ko se je o njej pogovoril z enim od "klubovcev" in tako dobil podatke iz prve roke. Pot je sprva prehodil po delih, da bi jo dodobra spoznal. Dobro se je pripravil tudi na zimski pohod, ki mu je ob pomoči sina ter nečaka s pijačo in jedačo ter suho obleko uspel januarja 2002, čeprav je smrekovške razdalje zaradi zametov premagoval večinoma kar po kolenih.

Kaj ga žene v mraz, višine, samoto? "Ne vem, mogoče je to nekakšno samodokazovanje, da vidiš, kaj se da narediti in česa ne." In postoril bo Stočko še marsikaj. Odkar je začel pred šestimi leti zahajati v gore, takrat predvsem na Uršjo goro, ga ljubezen do planin ni zapustila. Medtem ko se v preteklosti planinskih pohodov jeklarjev pač ni udeleževal, ker je takrat imel največkrat 'šiht', si zdaj uredi zamenjavo in se nanje s kolegi redno prijavlja. "Leta minevajo, nimam kaj odlašati. Če ti za nekaj ni, lahko takoj najdeš izgovor; če pa te vleče, se pa grizeš, češ škoda, da nisem še tega naredil..."

Novih izzivov Janezu in Romani ne bo zmanjkalo. On je v zadnjem času nekoliko zanemarl kolesarjenje, tek in smučanje, morebiti ga zamika alpinizem ali pa delo v planinskem društvu ... "Časa je še dovolj, gore čakajo. Če bo le zdravje, pa volja," razmišlja Janez in razkriva zamisel o pohodu s Koroške na vrh Triglava in nazaj. Odločeno pa že je, kje bosta preživela naslednji dopust: to bo trasa evropske pešpoti po Sloveniji. Na seznamu zelenih ciljev so še razni vrhovi v Sloveniji, tudi Brinjeva gora, kjer Janez še ni bil pri cerkvici. Že zdaj pa je jasno, po kateri stezi se bo povzpел do nje. Kot je ugotovila Romana (in zato ga nič več ne sprašuje, ko se znajdeti na razcepu), vedno izbere pot, ki je bolj strma in zahtevna ...

V družbi sodelavcev na vrhu Setiče

"Poleg znanih in visokih vrhov je še dosti drugih, ki jih je vredno obiskati."

POHOD JEKLARJEV NA ČRNI VRH NA POHORJU (1543 m)

Za leto 2006 so bili v okviru železarskih pohodov načrtovani štirje izleti. Vzpon na Črni vrh na Pohorju je bil zaključek sezone teh pohodov. Pohod smo organizirali ravenki vodniki železarskih pohodov in na ta način prispevali k izpolnitvi celotnega načrta za leto 2006. Pri organizaciji so nam znatno pomagala podjetja z Raven, z največjim deležem je sodeloval Metal Ravne, d. o. o., ki je prispeval majice. Podprli so nas še: Styria Vzmeti, Sistemska tehnika, Noži Ravne, Åkers valji, Odvetniška pisarna Kos in partnerji, ZIP center in koncern Slovenska industrija jekla. Brez te podpore bi bil pohod precej okrnjen, brez možnosti organiziranja malice in družabnega dela srečanja z glasbo in s plesom.

Začetek pohoda v Mislinji

Statistika pohodov kaže, da je bil to že 112. pohod v 37-letni tradiciji. Gre za dolgo prehojeno pot z veliko višinskimi kilometri. Na tej poti so ostali sledovi generacije, ki je ustvarjala v sedemdesetih, osemdesetih letih prejšnjega stoletja, v obdobju naglega razvoja železarstva v Sloveniji, katerega

znaten del je bil vključen v koncern Slovenske železarn. Nato sledijo devetdeseta leta: kriza jeklarske industrije, razpad jugoslovanskega trga in s tem povezano prestrukturiranje jeklarske industrije in spremljajočih dopolnilnih panog. Za vsakim dežjem posije sonce. Tako smo tudi jeklarji doživeli obdobje ponovnega vzpona naše dejavnosti. Zato lahko rečemo, da je današnja generacija priča in nosilka nove preobrazbe jeklarstva na Slovenskem, kar tudi simbolizira preimenovanje koncerna iz Slovenskih železarn v Slovensko industrijo jekla ali na kratko SIJ. V tem novem znaku je skrita vizija, ki z optimizmom zre v prihodnost. Seveda pa poleg koncerna obstaja še veliko drugih podjetij, ki so bila nekoč združena pod imenom Slovenske železarn in so danes samostojna podjetja, nekaterih pa tudi ni več med aktivnimi. Vse to burno dogajanje ob prestrukturiranju jeklarstva na Slovenskem, ki je povezano tudi z ugasnitvijo plavžev na Jesenicah in še prej v Štorah, daje nov pomen razvoju jeklarske industrije in novim vizijam razvoja, ki so od proizvodnje masovnih jekel prešle na jedrne programe z bistveno drugačno

Prihod na vrh Pohorja

Ribniško jezero

dodano vrednostjo.

Ta kratek oris kaže na prepletenost dveh poti. Prve, stekane iz srečevanj v slovenskih gorah, in druge, stekane iz poslovnega boja na odru tržnih sprememb. Oboje je zaznamovalo generacije, ki to doživljajo na lastni koži. Povezani smo z jeklom, pa naj bo to v obliki taline, lite strukture, valjane in kovane izvedbe. Čeprav je človek tisti, ki preoblikuje kovino, pa vendar ne moremo zanemariti dejstva, da tudi kovina oblikuje človeka.

Jeklo je osnova za materialno plat življenja. Človek je človek zato, ker ima vrojeno težnjo, da presega materialno in ga nadgrajuje z nematerialno dimenzijo obstoja. Brez tega smo le še kadrovski vir

za reprodukcijo dobička, namenjenega lastniku, kar vodi v degradacijo smisla življenja, to pa na koncu tudi vpliva na dobiček. In smo v začaranem krogu, ki ni brez razloga začaran.

Na železarskih pohodih skušamo ohraniti to nematerialno dimenzijo, ki jo skozi srečevanja, prijateljevanja in ljubezen do gora poglobljamo. S tem vzpostavljamo neko neformalno organizacijo, katere namen je ne pozabiti tistih, ki so bili z nami od vsega začetka, in vključiti tudi tiste, ki so povezani z jeklom in imajo korenine nastanka v preobrazbi Slovenskih železarn.

Da bi tudi mi sledili duhu časa, smo se odločili, da železarske pohode

Pozdravni govor župana Raven na Koroškem

preimenujemo v jeklarske, saj je jeklo kot višja oblika materiala tudi sinonim za vsebinski razvoj naših pohodov. Ta daljši uvod je namenjen osvežitvi pomena pohodov, v katerih je vgrajeno precej večnega, povezanega z globino človeške duše. Na drugi strani pa je treba poudariti spremembe v okolju, ki jih moramo v nadaljevanju vgraditi v organizacijo pohodov. Prepričani pa smo, da pohodi opravljajo pomembno vlogo v sistemu proizvodnje, predelave in obdelave jekla in dajejo poslovnemu smislu tudi širši smisel obstoja teh dejavnosti.

V soboto, 23. 9. 2006, smo se zbrali ob 8. uri na avtobusni postaji v Mislinji. Od tu smo krenili skozi naselje Mislinja mimo novega nakupovalnega centra TUŠ. Po

Vrh nad Ribniško koč

Črni vrh

Jože Apat, univ. dipl. inž. metal. in mater.

desetih minutah smo zavili v gozd v smeri Pirševega doma. Pot je vodila večji del skozi gozd mimo kmetij. Po približno eni uri smo prispeli do kmetije Medved in nadaljevali proti kmetiji Višner, od koder je bil lep razgled na celotno Mislinjsko dolino in koroške gore, medtem ko so se Kamniško-Savinjske Alpe skrivale za meglicami. Pot se je nadaljevala po cesti do kmetije Sedovnik, kjer smo ponovno zavili čez travnik v gozd. Po 3/4 ure smo bili pri najvišje ležeči kmetiji tega dela Pohorja, pri Hribniku, na višini 1100 m. Nadaljevali smo v zavetju gozdov in čez dobre pol ure prispeli do Pastirskega stola oz. "Petelinovega Folca", kjer so v preteklosti opazovali divjega petelina. Po krajšem počitku smo nadaljevali proti Ribniški koči. Preden smo si privoščili daljši počitek, smo obiskali Ribniško jezero. H koči smo prispeli ob 12. uri.

Po enournem počitku smo se odpravili proti Črnemu vrhu, od koder se je razkril razgled na Uršljo Goro, Peco, Olševo, Raduho in Smrekovec, torej na vse bogastvo koroških gor, kaj več pa so nam zakrivale meglice, ki so razgledu dodale mehko.

Pot smo končali na Pungartu pod Veliko Kopo, kjer smo si privoščili zaslužen malico. Z obiskom nas je razveselil tudi ravenški župan Maks Večko in nas pozdravil s kratkim govorom.

Na pohodu smo se srečali stari prijatelji z Raven, iz Štor, z Jesenic in iz ostalih krajev, povezanih s podjetji bivših Slovenskih železarn. Vseh skupaj nas je bilo 240. Ob dobri volji in pohvalah smo lahko zadovoljni z uspehom pohoda, ki bo tudi zaradi zgoraj omenjenih sponzorjev ostal pohodnikom v lepem spominu.

foto: Jože Apat

Ples za dobro razpoloženje

foto: Jože Apat

Zaključek pohoda in zaslužen počitek

PLANINARJENJE PO BOLGARIJI, GRČIJI IN MAKEDONIJI

Pomembna dejavnost planinskih društev je tudi organiziranje izletov v domača in tuja gorstva. Tudi v Planinskem društvu Ravne skušamo v vsakoletni plan vključiti tudi izlete v tujino. Za to področje se je specializiral Jože Žunec, ki vedno vloži precej časa in energije v organizacijo večdnevni izletov v tujini. Tako smo doslej obiskali Durmitor v Črni gori, Klek in Velebit na Hrvaškem, Tatre na Slovaškem, gore okrog Schamonixa v Švici, letos pa gore Balkana.

Že v zimskem času je bil narejen podroben načrt potepanja po Balkanu, ki smo ga nato uresničili v obdobju od 23. 7. do 2. 8. 2006. V nedeljo, 23. 7. 2006, ob 16. uri smo se zbrali na avtobusni postaji na Ravnah na Koroškem. Vseh udeležencev nas je bilo 30, od tega dva šoferja (Miki in Jožica iz Metuljeve vasi). Po napornem zlaganju prtljage smo se končno odpravili na 3.500 km dolgo pot. Preko Hrvaške in Srbije smo v jutranjih urah prispeli na mejni prehod za Bolgarijo. Morali smo prehiteti deseterkilometrsko kolono tovornjakov. Na meji še vedno veljajo stari običaji. Po dolgem čakanju smo prispeli v Bolgarijo ter se zapletli v mestni promet Sofije, iz katerega nas je osvobodil najet taksist. Ob 11. uri smo prispeli v Borovec. Borovec je smučarsko središče tega dela Bolgarije in v celoti leži v Rilem pogorju. Je na robu visoke planote na višini 1300 m. Vselili smo se v hotel visoke B kategorije, ki nam je nudil vse udobje od masaže do pokritega bazena. Prvi dan smo izkoristili za ogled mesta in iskanje osnovnih informacij, potrebnih za planirani turi. Mestece je povsem v znamenju smučanja, pa vendar tudi v poletnem času nudi obilo rekreacijskih možnosti. Naš načrt za naslednji dan je bil osvojitve Majlovica (2729 m). Pri raziskovanju mesteca smo naleteli tudi na postajo gorske reševalne postaje. Dežurni nas je zelo prijazno sprejel in nam ponudil spremstvo do izhodišča načrtovanega vzpona, kar nam je skrajšalo prevoz za 30 km.

Na najvišjem vrhu Balkana

Po obilnem ruskem zajtrku smo se vkrcali v avtobus, mimogrede pobrali vrlega gorskega reševalca in se odpravili do izhodišča za vzpon na Majlovico, ki se nahaja nad vasjo Gjolečica na višini 1600 m v smučarskem kompleksu Majlovica. Majlovica leži v osrčju nacionalnega parka Rila. Tako je tudi pričetek poti speljan skozi slikovita simbolična vrata v park. Pot se vije ob gorskem potoku v senci gozda, ki nas je spremljal do planinske kočice na višini 1960 m. Koča je bila skromna, toda prijetna s pravim planinskim vzdušjem, h kateremu spadajo tudi prijazni ljudje. Po krajšem počitku smo nadaljevali pot po dolini navzgor. Ves čas so nas spremljali veliko vode, jezero in oblaki, ki so nas skrili pred vročim soncem. Po treh urah smo bili na vrhu, obdani

z meglo in bobnenjem oddaljene nevihte. Zato je sledil pobeg z grebena in vrnitev na izhodišče.

Tretje jutro je sledil vzpon na Musalo (2925 m). Pot smo si skrajšali s kabinsko gondolo, ki nas je za 4 evre spravila na višino 2300 m v vsega pol ure. Sledilo je eno uro sprehoda do kočice ob jezeru in nato še dve uri do kočice na 2600 m. Od kočice je bil lep pogled na cilj našega pohoda. Po približno treh urah smo bili na najvišjem vrhu Balkana, ki se nas je usmilil z lepim razgledom po okoliških vrhovih.

Oba vrhova sta zelo lepa in nudita planincu pravi užitek hoje po visokogorju, ki je tehnično nezahtevno in primerno tudi za ljubitelje gora, ki ne marajo prepadnosti.

Po vrnitvi smo proslavili uspešen prvi del izleta in se pripravili za odhod proti Grčiji, ki je sledil naslednje jutro.

Naporen vzpon na grški Olimp

Pot proti Grčiji smo izkoristili za obisk Rilskega samostana, od koder smo še enkrat občudovali pogorje Majlovice. Rilski samostan je skrit v ozki soteski pod pogorjem Majlovice in je bil ustanovljen v devetem stoletju, kot nosilec širjenja krščanske vere v tem delu Balkana. Turisti ga oblegajo, saj je v njem veliko fresk in ikon.

Zvečer smo bili na grški obali. Spremembo nadmorske višine s 1300 m na 0 m in dvig temperature za več kot 20 °C je delno ohladilo mlačno Egejsko morje. Naslednji dan smo izkoristili za kopanje in uživanje pod grškim soncem. Vodniki pa smo šli na ogled izhodišča za naskok na Olimp, ki je bil osrednji cilj desetdnevnega izleta.

Na Olimp je mogoče priti iz mesteca Litohoro, od koder je lepo označena cesta do izhodišča, ki je na 1100 m. Cesta je skoraj v celoti asfaltirana in nas pripelje do kočice, kjer smo zbrali potrebne podatke za vzpon na vrh.

Po enem dnevu lenarjenja smo naslednje jutro iz hotela odšli ob 4. uri in 30 minut, tako da smo bili na izhodišču že ob 5. uri in 30 minut. Po krajšem zajtrku smo se podali po lepo nadelani poti proti drugi planinski koči na 2100 m. Pot se je ves čas skrivala v senci listnatega gozda. Po treh urah smo prispeli h koči in občudovali razgled na celoten kompleks Olimpa, ki ga sestavljajo trije glavni vrhovi Mytikas (2917 m), Skolio (2911 m) in Stefani (2909 m). Nadaljevanje vzpona je bilo bolj naporno, saj se pot dokaj naglo vzpenja ves čas po pobočju gore in je deloma melišče in deloma dobro nadelana pot. Po dveh urah vzpona smo prišli do skale, ki zakriva dostop na osrednji vrh. Tukaj smo se ločili na dve skupini. Ena je nadaljevala pot do Skolia, z drugo pa smo se odpravili na

Borovec – smučarsko središče v Bolgariji

Majlovice

tehnično zahtevnejši Mytikas. Za Olimp so značilne megle, ki se prično zbirati proti opoldnevu. Tudi nam se ni izneveril. Po polurnem lažjem plezanju smo bili na vrhu. Sledila je vrnitev do avtobusa po isti poti.

Planinarjenje in turistično raziskovanje v Makedoniji

Zapustili smo vročo in zeleno Grčijo in po celodnevni vožnji prispeli v Bitolo, kjer smo bili dogovorjeni z lokalnim vodičem (g. Živkov), ki nas je vodil naslednja dva dni. Nevihta je prijetno ohladila ozračje pa tudi nadmorska višina Bitole je prispevala k lažjemu dihanju. Preostanek dneva smo izkoristili za kratek obisk Herakleje. To je antično naselje povsem zraven Bitole, ki ima bogat arheološki in zgodovinski

pomen za razumevanje preteklosti tega dela Balkana. Sprejel nas je prijazen vodič, ki je pred leti služil vojsko v Bohinju, in kot nalašč sta bili z nami dve Bohinjki. Če nas ne bi pregnal dež, bi se obisk zavlekel v noč.

Po ogledu Herakleje smo se odpravili do Mladinskega doma Streševo. Kljub ne preveč zavidljivemu udobju je bilo spanje kraljevsko.

Naslednji dan je sledil vzpon na Pelister (2600 m), ki je osrednja gora nacionalnega parka. Štartali smo pri hotelu Molika na višini 1400 m ter se po gozdni poti podali do planinske kočice na 1600 m, kjer je spomenik makedonskemu alpinistu

foto: Jože Apat

Vrh Majlovice – 2729 m

foto: Jože Apat

Koča ob jezeru pod Musalo

(Ilivski), ki se je po osvojitvi Everesta smrtno ponesrečil. Pot se je nadaljevala po obrobju nacionalnega parka ves čas v zavetju gozdov, bogatih z visokimi smrekami. Ob poti so se nam borovnice kar ponujale, da o gobah ne govorimo. Že prejšnji dan nam je vodnik Živkov zagotovil, da vode v nahrbtniku ne potrebujemo, in res so bili izviri dobre pelisterske vode vedno na razpolago. Po petih urah nezahtevne hoje smo dosegli vrh. Na žalost televizijski stolp ni namenjen

oskrbi planincev, tako da smo se morali zadovoljiti le z žigom in s hrano iz lastnega nahrbtnika. Sledilo je dolgo prečenje celotnega pogorja. Med potjo smo se povzpeli na sedlo, od koder naj bi se videlo Prespansko jezero, vendar smo rabili kar nekaj časa, da se je oko navadilo na difuzno svetlobo in se je iz megle izločil obris jezera. Lepši razgled je bil na jezero ob planinski koči, ki pa je na žalost samevala. Od koče se je pot spustila proti Mladinskemu domu Streševo. Ponovno

smo prišli v območje borovnic, ki smo se jih lahko do sitega najedli. Po dvanajstih urah smo bili v mladinskem naselju.

Naslednji dan smo ponovno pakirali in se odpravili preko prelaza pod Galičico proti Sv. Neumu. S prelaza je bil lep razgled na Ohridsko jezero, ki s svojimi dimenzijami prevzame opazovalca. Za zadnji dan izleta smo si izbrali turistično varianto ogleda Sv. Neuma, Ohridskega jezera iz čolna, izvira Črnega Drina, ki polni

foto: Jože Apat

Jezero pod Musalo

Ohridsko jezero, in Ohrida. Na kratko smo se seznanili z bogato zgodovinsko preteklostjo teh krajev, opis le-te pa bi zahteval dodaten članek. Zato za konec objavljamo samo fotografijo samostana sv. Neuma.

Deset dni je hitro minilo. Izbrane gore in znamenitosti, ki ležijo ob njihovem vznožju, so zapolnile teh nekaj dni s toliko podatki, da jih je težko strniti v kratek članek. Zato je to le poizkus orisa celotne zgodbe, ki je trajala deset dni. Pri tem smo sodelovali tudi zaposleni v Metalu Ravne (Andrej Lesnik, Majda Vravnik, Marija Oblak in jaz). Vsi se zahvaljujemo organizatorju Jožetu Žuncu, da mu je uspelo zasnovati in izpeljati vsebinsko tako polno izkušnjo.

Rilski samostan

foto: Jože Apal

Na vrhu Olimpa zadovoljni z doseženim ciljem

foto: Jože Apal

foto: Jože Apal

Obisk Herakleje

foto: Jože Apal

Samostan sv. Neuma

NAGRADNA KRIŽANKA

			METAL	BALETNA PLE SALK	GRŠKI BOG VOJNE	VESOLJSKO VOZILO	EDQ NOC	TEHNIČNI CENTER	NEMŠKI POLITIK KLAUS	DEL TV NAPELJAVE
			VRSTA POKRIVALA						K	
			KANDIRAN POMAR OLUPEK						I	
			ZDRAVILO				SLO. HOKEJIST ZUPANČIČ	NOVI TEDNIK	N	
			JESENSKI SADEŽI					AVT. OZNAKA SLOVENIJE		
									K	
IKO	ŠTEFAN MIHELJAK	NOČNI LOKAL				RADJUSKI NAPOVEDO- VALEC SKUBIČ			E	
VOJAŠKA POVELJSTVA						MESTO V INDIJ			L	
						IGRALNE PRIPRAVE				
DEBELI KOSTANJ						LATIN. SKLON, KI IZRAŽA ODMIKANJE				
	ČETRTI TON TONOVSKA LESTVICE	VLAŽNOST								
		MLEČNI SOK KAVČURKOVEC								
IGLAVEC IZ DRUŽINE CIPRESOVK		L				RAJKO BREŽNIK				
						SAMOSTELNOST BESELOVA VRSTA				
23. IN 1. ČRKA		A	AFRIŠKI PITON				L			
ARABSKI ŽREBEC		T	MORSKI SESALC	REDOVNICA RODU SV. KLARE			A			
LJUDSKA MODROST		E		PAPEŽEVA PALACA			T			
				VOJKO OBREZA						
SKUPEK CELIC ŽIVIH BITIJ		K				FINSKO JEZERO	I			
ANGL. KEMIČ NOBELOVEC FRANCIS		S				PRAZEN LIST V TISKARSTVU	V			

Rešitev križanke pošljite do 6. 11. 2006 v uredništvo internega časopisa Metal.

Čakajo vas denarne nagrade:

3 x 5.000 SIT, ki jih bo med reševalce razdelil žreb. Pri žrebanju bomo posamezniku upoštevali samo eno rešitev. Tistim, ki časopis shranjujejo ali pa ga želijo ohraniti v nespremenjeni obliki, sporočamo, da sprejemamo tudi rešitve fotokopirane križanke.

NAGRADNA KRIŽANKA, OBJAVLJENA V DVAINDEVSETI ŠTEVILKI INTERNEGA INFORMATIVNEGA ČASOPISA METAL

REŠITEV VODORAVNO: PRT, KDO, RAZVRAT, EP, RANK, MAZALKA, POLETJE, KARS, TAROK, KN, KRAP, MAO, OK, AZOP, NAKLO, OHM, AKO, GLAMUR, METELKO, RILA, ATO, ODD, IRAN, RAROG, BANANA, KNOL, ALAN.

Žreb je določil, da nagrade (5.000 SIT) prejmejo:

Lilijana Ott, Metal Ravne, d. o. o., Marketing,

Milena Forstner, BVD – Ravne, d. o. o., Primož Abraham, Čečovje 40/B, 2390 Ravne na Koroškem.

Iskrene čestitke nagrajencem.

Križanko je sestavil Ivan Kos.

Vaši podatki:

Ime

Priimek

Zaposlen/a

Ulica in hišna številka

Poštna številka in kraj